

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnstvu prejemati:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Prevrat na Češkem.

Dunaj, 28. julija.

Suspenzija deželne ustave na Češkem je že rodila prvi ostri konflikt med češkimi strankami in vlado. Češki deželni odborniki nočejo izročiti svojih agend državnim komisarjem in mladočeška stranka izjavlja, da imenovanje upravne komisije nikakor ne tangira funkcije deželnih odbornikov, ki da naj ostanejo na svojih mestih. Deželna odbornika Židarský in Adamek sta prišla danes, kakor običajno v urad, ter sta reševala tekoče agende — ki so bile že včeraj po predsedniku upravne komisije izročene državnim komisarjem. Dejanski položaj, ki se nam nudi danes je torej ta, da se upravna komisija ne more polastiti vseh poslov deželnega odbora, temveč le onih, katerih referenti so že resignirali (dež. odborniki veleposestniške kurije) in da obstojata faktično dve oblasti, katerih ena si lasti pravice, ki jih druga noče dati iz rok. Nastopil je torej popoln kaos.

Češka deželna avtonomija je v razsulu, ideal češkega naroda, kakor imenuje prof. Bráf deželno samospravo je uničen. Razburjenje nad absolutističnim činom vlade postaja v češkem narodu vedno večje, odpor proti suspenziji deželne ustave se pojavlja vedno ostriše. Vse stranke kličejo narod na obrano in dvigajo obtožbo proti vladi, ki je z uvedbo upravnega komisarijata izvršila pravi državni preobrat, pogazila ustavo.

Vlada se že naprej izgovarja, da da je uvedba komisarijata na Češkem čin nekakega zasilnega prava, političnega in državnopravnega silobrana proti grozečemu bankrotu najbogatejše in najbolj razvite avstrijske dežele. Češke stranke temu argumentu upravičeno ugovarjajo.

Res je dežela na robu propada, res je bilo treba najti izredna sredstva, da se v zadnjem trenutku prepreči grozeči bankrot. Tako sredstvo je eksistiralo, ni bilo zakonolomno in ustavolomno, toda zlomilo bi bilo nekaj drugega — nemško obstrukcijo, pomenilo bi bilo nemški

poraz in to je bilo vladi dovolj, da je rajše pogazila same temelje avstrijskega državnopravnega ustroja, kakor pa da bi bila izbila Nemcem obstrukcijsko orožje.

Predočimo si situacijo. Pred petimi leti je izbruhnila v češkem deželnem zboru obstrukcija, ki je skoraj onemogočila vsako redno delovanje deželnega zbora ter preprečila tudi pravočasno obnovo pivega davka. S tem je odpadel eden najglavnejših virov deželnega gospodarstva in finančne težkoče so postale tem večje, čim bolj so se istočasno množile tudi razne humanitarne, kulturne in gospodarske potrebe, za katere ima dežela skrbeti. Deželni odbor je gospodaril, kakor je mogel in ko se je pokazalo, da z vedno manjšimi sredstvi ne more izhajati, se je smatral kompetentnim izvrševati tudi nekaj onih pravic, ki jih ustava sicer pridržuje plenumu deželnega zbora in je sklenil zvišati vsaj deželne doklade od 55% na 65%. Vlada je temu sklepu odrekla sankcijo, češ, da je ustavno nepripusten v resnici pa, ker se je popolnoma udala nemškemu obstrukcionizmu, katerih akcija izčrpati deželo, onemogočiti funkcioniranje deželne avtonomije, in tako poraziti češki odpor je bila v poglavlju. Vlada je konsekvентno zastopala to nemško stališče in ponovni sklepi deželnega odbora zvišati deželne doklade so bili vedno odbiti. Sleditč se je zdelo, da nastanejo skoraj boljše razmere. Pričela so sprava pogajanja, kazalo je, da pride med obema narodoma do sporazuma, deželni odbor je v nadej, da se kmalu sestane deželni zbor najemal tekoča posojila in z veliko poštvovalnostjo so češki deželni odborniki storili vse, da vzdržijo deželno gospodarstvo v ravnotežju. Znano je, kako je baš dunajska vlada razdrila že napol perfektno spravo. Minister Hohenburger je izdal svoj zloglasni ferman o notranjem nemškem službenem jeziku in vse je bilo uničeno. Nemci so zapadli radikalnemu šovinizmu. Dežela se je bila med tem približala neizogibnemu konkurzu.

Vlada je imela dvoje možnosti, da prepreči evropski škandal. Odpovedati bi se bila morala tajnemu zavezništvu z nemškimi obstrukcionisti, sklicala bi bila deželni zbor ter prepustila češki večini, da se posluži napram nemškemu obstrukcionizmu, katerih moralna zaslonba med samimi Nemci na Češkem je postajala čim dalje manjša, majoritetnega principa in napravi v deželnem zboru red. Ali pa bi bila akceptirala pravno stališče deželnega odbora, ki se je smatral upravičenega zvišati deželne doklade v lastnem delokrogu.

Oba koraka bi se dala utemeljevati in kar je glavno spraviti v sklad z deželno ustavo. Toda Nemci in njih justament bi bili doživeli političen poraz.

In zato se je grof Stürgkh odločil izganjati hudica z belcebubom. Da se izogne evropskemu škandalu je izvršil evropski škandal. Razpustil je deželni zbor in uvedel upravno komisijo, akoravno določa deželna ustava izrecno, da fungira stari deželni odbor ravno tudi v slučaju eventualnega razpusta deželnega zbora. In kar je vlada poprej kot nezakonito odklanjala, zvišanje deželnih doklad, obnovitev davka na pivo, to je položila novemu komisarijatu že kar v zibelko!

Vlada poudarja provizorični značaj komisarijata. V Avstriji so provizorijati najtrdnovratnejša definitiva. Že iz oficijelnega članka, ki je izšel v »Wiener Zeitung« je razvidno, da smatra vlada spravo med Nemci in Čehi kot predpogoj za restitucijo deželne ustave. To se pravi Nemci imajo sedaj češko avtonomijo v rokah, dokler Čehi ne pristanejo na njihove »spravne« pogoje, tako dolgo bodo v Pragi gospodovali komisariji!

Posledice suspenzije češke ustave se še ne dajo izmeriti. Vsekakor se ne bodo pokazale samo na Češkem, temveč v celi naši notranji politiki. Pokazala se bodo tudi na zunaj, država ki se vzdržuje le še z izrednimi sredstvi in nasilnimi političnimi čini mora zgubiti v Evropi zadnjo trohico ugleda.

Češke stranke kličejo k skupni obrambi. V jeseni, ko se odprejo zopet vrata dunajskega parlamenta bo dobil grof Stürgkh povračilo, ako se bo sploh upal stopiti pred državni zbor. Pa tudi vsak njegov naslednik

bo moral računati z geslom, ki bo našlo v češki javnosti čim dalje več odmeva in ki se glasi: »Zob za zob, oko za oko.« Čakajo nas prijetni politični časi.

Dogodki na Hrvaškem.

(Dopis uglednega hrvaškega politika.)

V Zagrebu, 28. julija.

Kraljevski komisar Cuvaj je sicer šel, ni pa se uvedla ustava, kakor je to pričakovala vsa javnost v monarhiji, pač pa je bil imenovan komisar v osebi barona Skerleca. Razlogi, zakaj se je to zgodilo, niso povsem znani. Gotovo je, da Cuvajev komisarijat ni donesel ogrski vladi zaželenega sadu, na čemer se je zahvaljevati samo odporni sili in narodni zavednosti hrvaškega naroda.

Dejstvo pa, da je Cuvaj jel (iz nepolitičnih vzrokov) preganjati frankovce, ter najboljšie pomagace vsake madžaronske vlade, radi afere pri zavarovalnici »Balkan«, je zapečatilo njegovo vladu. To je bil nesporno zadostni povod, da je Cuvaj še meseca decembra lanskega leta odšel na dopust in da je sedaj tudi formalno padel.

Takisto se tudi lahko domneva, zakaj je odstopil tudi podban Unkel-häusser. Ta je namreč skozinsko korekten uradnik, ki ni mogel in tudi ni hotel služiti ciljem pri nas vladajočih političnih klik (frankovcem, rauchovcem in tomašičevcem). Zato so se od dneva do dneva kupičile na Dunaju in v Pešti denunciacije proti njemu, kar je tudi povzročilo njegov odstop.

S kakšnim namenom da so poslali Skerleca semkaj, to bo pokazala šele bodočnost.

Baron Skerlec v Hrvaški sploh ni znan. Seveda tudi on ne pozna Hrvaške in hrvaških razmer. Gotovo je tudi, da ni posebno več hrvaškega jezika.

Baron Skerlec bi torej moral biti izredno genijalen mož, da bi se mogel spoznati na Hrvaškem. Toda žal, genijalen mož on ni. Dasi je razmeroma še mlad, vendar je izredno hitro napravil visoko karijero. Tisti, ki ga poznajo, pravijo, da je zelo

skromnih duševnih sposobnosti, a da ima zelo dobre družabne oblike. To je tudi razlog, da je neprestano služil v raznih prezidijih ter tudi napravil tako karijero. Narodno zaveden seveda ni, kakor ni sploh nobeden prezidijalec, a gotovo je tudi, da se tudi ne čuti Hrvata, dasi je hrvaškega pokolenja, kar kaže že njegovo ime, ki označuje — škorca, morda ne brez simbolike.

V političnem oziru torej baron Skerlec sam na sebi ne pomenja prav nič.

Obiležje njegovi vladi lahko potemtakem dade šele one osebe, ki bodo v resnici vodile njegovo vladu pod njegovo firmo.

V tem se bo morda dalo opazati tudi konture onega načrta, ki so ga merodajni činitelji zasnovali, da poskusijo — ne vem že v koliki — pacifikacijo Hrvaške, sedaj pacifikacija v lepih formah barona Skerleca, dočim so jo dosedaj izvajali s surovimi formami Raucha, Tomašića in Cuvaja.

Ta načrt je razviden tudi iz tega, da apelirajo poluradni listi ogrske vlade, med njimi tudi »Pester Lloyd« pri razpletu hrvaške krize, na hrvaško - srbsko koalicijo in da se tudi novi komisar pridružuje temu apelu, dočim je na drugi strani prav ta komisar, še predno je došel na Hrvaško, konferiral o hrvaških razmerah z dr. Tomašičem in s stranko narodnega napredka, katero je takoj sebi udinjal.

Ne verujemo, da bi naš »Škorec«, storivši to, služil oni misiji, ki se mu je poverila v Pešti, naj namreč poskrbi, da dobi na Hrvaškem večino stranka narodnega napredka, ali bolje rečeno, stari madžaroni, in sicer s pomočjo hrvaško - srbske koalicije.

Toda le - ta bi tega ne smela tako jasno videti, ker je v tem slučaju načrtu že v naprej zasiguran neuspeh.

Iz nadaljnjega delovanja barona Skerleca v Zagrebu, bo nesporno še bolj razvidna ta njegova misija, ker so to končno misijo v zadnjih šestih, sedmih letih imeli vsi bani in komisariji na Hrvaškem.

Dovedi madžarone do večine, pa si rešil hrvaško krizo in zopet uveljavil v Hrvaški ustavo. V tem

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.
(Dalje.)

»Ne,« je odgovoril mladi mož, »ravno o tem brezuspešno premišljujem. Prepričan sem, da resno verjamem, kar pravi; toda kaj meni, tega ne razumem. Zelo se mi smili Hortenza in vsled tega so me privedli do tega, da sem prišel k vam, prosit pomoči. Gre za nekakšno skrivnost.«

»Koliko oseb je zdaj pri Maitlandovih?«

»Hortenza, njena mati, miss Wynn in posli. Zdaj stanuje tudi mrs. Parton pri njih; prišla je na prošnjo Hortenze. Pripomniti moram, da je tudi življenje mrs. Maitlandove ogroženo.«

»Ogroženo? Od koga?«

»Isti slučaj kakor pri meni — roka usode,« je rekel mladi mož ter se nasmehnil kakor na smrt obsojeni.

»Vi ste formalno zaročen iz miss Maitland?«

»Da, to se pravi, Hortenza mi je dala svojo besedo; oče in mati sta k temu privolila.«

»Ali nimate morda vzroka misliti, da so se čustva mlade deklice izpremenila?«

»Veliki bog! Prav gotovo ne!«

»Ali ni morda postala vaša paljivost mladi dami sčasoma nadležna?«

»Ne verjamem, mr. Connors.«

»Jaz to le vprašujem, ker je potrebno,« je pripomnil moj prijatelj.

»Sprejema me vedno neizpremenjeno z vsemi znamenji naklonjenosti,« je odgovoril mladi mož, »in popolnoma prepričan sem, da me ljubi. Pošteno čuti oni strah, ki izvira iz tega praznoverja, ali kakor že hočemo to nazvati. Stokrat je rekla, da bi rada umrla, in če bi ne bilo greh, bi se usmrtila. Njen položaj je resnično usmiljenja vreden, mr. Connors.«

»Jaz imam največje sočutje — ali mi imate sicer še kaj povedati.«

»Ne, ne morem se na nič drugega spomniti. Kar me je sem dovedlo, je bil namen, vam vse povedati ter vas prositi za vašo pomoč. Ker niste niti duhovnik, niti detektiv, tedaj ne vem prav, kako bi nam mogli pomagati, toda jaz sem izvršil dano mi naročilo. Vedno sem stremil za tem, da sem izpolnil vsako najmanjšo željo miss Maitlandove.«

»Kaj želite, da storim?« je vprašal Connors.

Mladi mož je raztegnil roki, kakor da si ne more pomagati, ter rekel: »Ne vem.«

»Kaj želi miss Maitland.«

»Ni izrekla druge želje, nego da vas obiščem ter govorim z vami. Mrs. Parton je menila, da to zadošča.«

»Upam, da sem razumel stvar, mr. Vining,« je rekel Connors, »in hočem se z njo baviti — na svoj način. Morda da vam morem pomagati; obljubiti ne morem ničesar, predno nisem vsega preiskal. Če bom s tem odkril kako krivdo, tedaj bom na svojo odgovornost napravil potrebne korake.«

»Sporočite vse, kar boste zasledili, oblastim, mr. Connors,« je rekel mladi mož ter vstal. »Nič, kar bi se krilo s pojmom krivde, ni v zvezi z menoj ali mojim življenjem.«

»Obiščem jutri dopoldne Maitlandovo hišo,« je pripomnil Connors.

»Določite le uro,« je rekel mladi mož. »Jaz vas dobim v vlak in potem se skupaj peljeva tja. Mrs. Parton je bila tako trdno prepričana, da pridete, da sem vas moral ob tej neprimerni uri obiskati, samo da se stvar ne zavleče.«

»Smatram za zelo važno, da odklonim vašo dobrohotno ponudbo. Ko se vrnem, se hočem sestati z vami, tja hočem iti sam.«

»Vsak čas sem vam na razpolaganje,« je rekel Vining ter vzel iz žepa majhno posnetico. »Hortenza je tu napisala vlake, in voz bo čakal na kolodvoru, da pridete.«

Connors je vzel posnetico, premotril, kar je bilo na njej napisano, ter potem dolgo gledal mladega moža.

»Kdo je to pisal?« je vprašal.

»Hortenza — miss Maitland.« Connors je vzel pismo, ki je je dobil zjutraj, iz žepa, je hitro pogledal ter je pomolil mlademu možu.

»In kdo je pisal to pisemce?« je vprašal.

Vining je z nekako napetostjo prijel za pismo, ki pa je je dal takoj zopet nazaj, ne da bi se kaj vznemiril.

»Seveda, tudi miss Maitland, vsaj je to isti rokopis.«

»Hvala... lahko noč, mr. Vining.«

Mladi mož je obstal pri vratih.

»Vi ste rekli, da je ime Garcia italijanskega ali španskega izvora; priznati moram, da se pri tem imenu vedno spominim golega bodalca. Ker je moje življenje ogroženo, imam vendar nekoliko pravice, da postanem nezaupljiv, kajti na usodo ne verjamem več. Ali mislite, da vam bo mogoče, pomagati nam, mr. Connors?«

»Enemu od vas bom pomagal, na to se smete zanesti!«

»Če je to miss Maitland, tedaj mi popolnoma zadošča. Dobro spite!«

Slišala sva, kako je nemirno zunaj semintja hodil, dokler ni prišlo dvigalo, na katerem se je odpeljal. Connors si je med tem prižgal cigareto.

»Vaše veselje, razreševati take slučaje, vam povzroča mnogo dela,«

sem pripomnil. »Ta mrs. Parton vas je zapletla v lepo rodbinsko pajčevino.«

»Zadeva bi bila mnogo enostavnejša, če bi ta mladi mož kaj razumel o rokopisih,« je odgovoril Connors, »in tak človek hoče biti trgovec.«

»Če bi naš obiskovalec ne govoril tako resno in če bi ne spoštovali mrs. Parton, tedaj bi si zadevo mogli prav enostavno razlagati,« sem rekel. »Najbrže sem na istem sietu kakor vi.«

»Gotovo. Vsaj ni nič nenavadnega, če razni člani iste rodbine umrjejo na isti nalezljivi bolezn; tega resnično ne smemo smatrati za nekaj čudovitega. Tudi da se še živeči član te rodbine nahaja vsled tega v nenavadnem duševnem razpoloženju ter ima halucinacije, moremo na zelo naraven način razlagati. Stvar je pa vendar nekoliko drugačna. Spomnite se, kako nam je mladi mož stvar pripovedoval; vsaka posameznost je važna. Ta rodbina, obstoječa iz petih članov, se odpelje v Evropo, da se tam nekoliko odpočije ter razvedri, si kupi takorekoč tujo mlado damo, ki je vse očarala, kot peti član rodbine in se vrne z njo v domovino nazaj, kjer zadobi ta dama zelo vplivno mesto v hiši.«

(Dalje prihodnjik.)

slučaju tudi izginejo vse posebne hrvaške zahteve napram Ogrski, izgine tudi jugoslovansko vprašanje in obstaja samo še silna ogrska — madžarska država.

Druge misije tudi ne more imeti niti baron Skerlec. On ima samo drugo taktiko, kakor so jo imeli njegovi predniki na banski, oziroma komisarski stolici. In ni morda slučaj, da sta Tisza in Khuen poverila po svoji primitivnosti znanemu možu to politično pretkano misijo, ko itak drži vse niti v svoji roki Tomašić, kateremu se ne more odrekati lokavosti. Tomašić je vsekakor Skerlecov kurator!

Vzpričo vsega tega se nihče v Hrvaški ne vara, zato tudi popolnoma pripravljeni pričakujemo nadaljnjih dogodkov.

Kakor je baron Skerlec došel v Zagreb, tako se bo tudi vrnil v Pešto, toda z neko razliko.

Dunajski listi so priobčili dolge slavospeve na barona Skerleca, slaveč njegove sposobnosti in proukujoč mu sijajno bodočnost. Med drugim so pisali ti časopiši, da je baron Skerlec bel list in da kot tak prihaja na Hrvaško. Kaj se bo na Hrvaškem zgodilo s tem belim listom? Ni dvomiti, da je v tem oziru mnogo odvisno od barona Skerleca samega, toda po tem, kar smo na tem mestu povedali, se bojimo, da ta beli list ne bo, kadar se vrne v Pešto, več bel, da, bojimo se celo, da bo tak, da ga nihče ne bo več hotel sprejeti v svoje roke.

Bratomorna vojna na Balkanu.

Konferenca v Bukarešti.

Danes ob 4. popoldne se prične oficialna mirovna pogajanja v Bukarešti. Romunski zastopniki na tej konferenci so: ministrski predsednik Majorescu, notranji minister Take Jonescu, finančni minister Marghiloman, naučni minister Dissescu, general Coanda in polkovnik Christescu. Konferenca se bo otvorila pod predsedstvom romunskega ministrskega predsednika Majorescuja. V koliko bo prinesla še današnja konferenca kako odločitev, ni znano. — Diplomatični aparat je zelo kompliciran in poln formalnosti, zato tudi od današnje konference ni pričakovati mnogo. Prvo, kar se bo zgodilo, je, da bodo predložili posamezni delegati svoje poveljnice. S tem je morda konferenca končana, morda pa pride danes tudi do tega, da si predložijo delegati zahteve svojih vlad in morda sporoče bolgarski delegati odgovor, ki ga imajo gotovo pripravljeno. Verjetno pa je, da niti do tega še ne pride, marveč da si izprosijo bolgarski delegati za odgovor rok do jutri.

Iz Bukarešte poročajo, da so vse vesti, da bi se predložili sklepi konference v Bukarešti evropski konferenci v ratifikacijo, neresnične. Na merodajnem mestu zatrjujejo, da bodo sklepi, ki jih bo storila mirovna konferenca v Bukarešti, definitivni. Prizadete države so trdno odločene, da same uredijo svoje zadeve brez je-robstva Evrope.

V vseh političnih krogih v Bukarešti z veseljem konstatirajo, da imajo vsi zastopniki absolutne polnomoči, tako da je upati, da bo mogoče brez prevelikih težav v kratkem končati pogajanja v Bukarešti in napraviti

mir na Balkanu.

Za to pa, da vprašanje miru na Balkanu še ne bo rešeno prav hitro, kakor bi bilo želeli v intersu balkanskih narodov in človečnosti, pa govorijo drugi dejstva, ki jih ne smemo zamažati.

Vsled neodpustne malomarnosti in cinizma evropske diplomacije, stoji konferenca v Bukarešti pred veliko težavo, ki grozi podreti že v začetku vsa pogajanja, oziroma jih prav po nepotrebnem zavleči. Vele-sile namreč še do danes ne vedo, kako naj bi rešile

odrinsko vprašanje.

Predno pa Bolgarska ne ve, ali ji bo pripadel odrinski vilajet z Odrinom, je naravno, da se ne more spuščati v pogajanja, ki bi utegnili v svojem končnem izidu Bolgarsko ponižati pred tolovajem, ki je zahrbtno ugrabil Bolgarski dragocene južno-vzhodne pokrajine, zavzete s krvjo tisočih in tisočih junakov. Če ve Bolgarska, da ji na vsak način pripade Odrin z vilajetom, je lahko bolj popustljiva napram ostalim balkanskim državam, v nasprotnem slučaju pa ni upati na njeno popustljivost.

Pa še z drugim faktorjem je računati, in sicer z bolgarsko politiko. Pariški »Temps« konstatira na podlagi poročil iz Bukarešte, da imajo politični krogi vtisk, kakor da

Bolgarska hoče zavlačevati pogajanja. Baje hočejo bolgarski de-

legati, ki so prispeili v Bukarešto, kljub svoji polnomoči poskusiti doseči

avtonomijo Makedonije.

Da resno ne morejo upati, da se jim posreči, doseči ta svoj cilj, je jasno. Opirali se bodo pri tem, če smo prav poučeni, na prvotno pogodbo Balkanske zveze, ki določa razsodišče, če bi se balkanski narodi med seboj ne mogli zediniti in ki določa baje tudi, da se v tem slučaju ustvari avtonomna Makedonija. Da tak bolgarski predlog ne bo mogel imeti uspeha, je jasno, saj bi potem edinole Bolgarska in Grška pridobili na ozemlju, dočim bi Srbiji odpadel največji del osvojenega ozemlja. S tako rešitvijo pa sovražnice Bolgarske ne morejo biti zadovoljne in tudi za Bolgarsko samo bi pomenila taka rešitev veliko izgubo.

Se tretja nevarnost za hitri potek mirovnih pogajanj pa tiči v nameri bolgarskih delegatov, pričeti

specijalna pogajanja

z Romunsko, vsled česar bi se seveda značaji konference močno izpremenili in bi ne bilo izključeno, da si poiščejo drugi deli drug kraj za pogajanja o miru.

Pozdraviti je v teh težkih časih oficialno izjavo romunske vlade, da je Romunska odločena, do konca vztrajati pri svoji vlogi kot zmerna mirovna posredovalka in da s to svojo vlogo nikakor noče združiti kakega stremljenja po materialni ali moralni hegemoniji na Balkanu.

Kar se tiče poteka konference, bi bile samo kombinacije, kar bi napisali. Na Balkanu se ni prav nič izvršilo po kaki šabloni, zato tudi sedaj ni pričakovati šablonskega postopanja. Dr. Dillon sicer skicira v »Daily Telegraphu« začetek pogajanj, njegova izvajanja pa so same kombinacije in stoji celo v nasprotju z oficialnimi romunskimi izjavami. Tako pravi dr. Dillon o preliminarjem miru, da bo naglašal prvi člen provizorični značaj pogajanj in potrebo, da velesile sankcionirajo te sklepe. — Drugi člen naj bi potem dostavil, da je stvar Evrope, da sprejme določene meje in jim da na ta način sankcijo mednarodnega prava. — Tretji člen bi eventualno neresena vprašanja in vprašanja, ki vise med Bolgarsko in Turčijo, odkazal razsodišču Evrope. Šele nato bi sledili pravi mirovni pogoj.

Tudi o mirovnih pogojih, ki jih bodo stavili zavezniki, ni mogoče še danes govoriti in ni verjetno, kar poroča »Daily Telegraph« iz Aten z ozirom na

grške zahteve.

Glasom teh poročil namreč, bi Grška zahtevala v glavnem, da bi dobila Grška obal do Makrija, 15 km zahodno od Dedeagača, medtem ko naj bi tvorili Kavala in Drama skupno posest zaveznikov, tedaj tudi sopolnost Grške. S tako rešitvijo pa naravno ne bi bila zadovoljna niti Srbija, niti Grška in v tem slučaju, da bi se tudi storil tak nemiseln klep, bi v interesu ohranitve miru na Balkanu morala izreči Evropa svoj veto.

Bitka pri Simetliju za gorske prelaze.

Grško vojno ministrstvo, ki bombardira evropsko javnost s poročili o »sijajnih« grških zmagah nad Bolgari, pošilja o bitki pri Simetliju sledeče poročilo:

Po dvodnevem boju se je končala bitka pri Simetliju včeraj, 26. t. m. zvečer z novo sijajno zmago. Sovražnik se je držal na desni na strmih vrhu Rujana (1257 m), ki je bil utrjen s štirikratno črto okopov. Sovražne črte so se raztezale od Simetlija do vrhov pri Porogov Mahari. Mnogo topov s štirimi havbicami je krilo sovražnika. Bilo je deževno in megleno vreme. Predvčerajšnjem je padel termometer na ničlo. Grške čete so morale prekoračiti težavne prelaze pri Kresni, ki so nad 20 km dolgi. Sovražnik je razrušil, da bi otežkočil prehod, vse mostove. Grški ženijski oddelek pa so takoj zopet popravili mostove. Prehod se je izvršil z lahkoto, izhod iz pasov pa je bil zelo težaven. Sovražnik je obstreljeval zelo močno naše čete, tako da je bilo prodiranje naše artilerije zelo težavno. Da preprečimo velike izgube, smo prodirali ponoči. Dne 25. t. m. smo pognali sovražnika na celi fronti iz sprednjih pozicij proti glavnim pozicijam našega zbora, ki je korakal po bojih pri Cernevu, Nevrokopu in Breznici skozi dolino Mešte ter preganjal sovražnika čez Mehomijo proti Prenšelhaniju. Ta naš zbor je sovražnika kljub novemu njegovemu odporu pognal nazaj. Kljub neugodnemu terenu smo prišli iz pasov ter pričeli s splošnim napadom na celo sovražno fronto. Desna kolona je sledila cesti Morova - Kara, Ali - Deresi in pognala sovražnika do 1368 m visokih pozicij pri Arithmaziji. Druga kolona je kora-

kala proti Onjar - Mahali, pregnala sovražnika po hudem boju in ga pregnala do 1079 m visokih pozicij pri Papasbahiju. Srednja kolona je pognala po hudem in krvavem boju proti glavni sovražni fronti ob obeh bregovih Strume sovražnika čez Simetli in Siratovo. Sovražnik je bežal v neredu. Kljub močni sovražnikovi artileriji je bil naval naših čet, ki so prodirale ne meneč se za uničujoči ogenj, tako huda, da so naši (grški) vojaki dospeli do sovražnih okopov in vzeli Bolgarom tri havbice velikega kalibra in več municijskih vozov.

Neka druga grška kolona je prodrila skozi gorske pasove pri Sušici in korakala proti Rujanu, kjer je stalo na vrhovih desno sovražnikovo krijo. Napadla je sovražnika skupno z drugimi četami, ki so prihajali z južno ležeče gore Diami tepe. Sovražnik se je v svojih močnih okopih branil k veliko hrabrostjo, končno pa so ga naše čete z obžudovanjem vrednim naskokom potisnile proti 1050 m visoko ležečim pozicijam, kjer se je sovražnik še enkrat ustavil in vztrajal do 8. zvečer. Potem pa je začel bežati, na celi črti od nas poražen in od nas zasledovan, proti Džumaji. Na ta način je skrajno levo bolgarsko krilo popolnoma poraženo.

Neodločena bitka med Grki in Bolgari ali bolgarska zmaga?

Grško vojno ministrstvo prinaša sledečo brzojavko iz grškega glavnega taborišča:

Bolgari, ki so se umaknili po porazu dne 26. julija proti Džumaji, so se hoteli ravno umakniti še bolj proti severu, ko so dobili naenkrat znatna ojačenja, ki so prišla z železnico iz Caribroda ter od tam peš v Džumajo. Prihod tega ojačenja je izzval seveda sklep, da zasedejo zopet svoje prejšnje pozicije. Zato so koncentrirali Bolgari svoje zelo močne oddelke proti grškemu desnemu krilu, zlasti proti utrjenim vrhovom severo - zahodno od Džumaje. Boj na skrajnem desnem krilu je trajal dne 28. julija cel dan z veliko ljutostjo ter se je zvečer končal brez odločitve. Grki so imeli zelo velike izgube, izgube Bolgarov pa so še večje.

Namenoma nastavlja tu grško poročilo, en del poročila, ki se nanaša na prejšnje boje, da zmede svoje poročilo in da omili to zadnjo vest. Brzojavka se glasi nadalje:

Ko se je dne 27. julija končala bitka v prilog grški vojski, se je sovražnik popolnoma poražen ponoči umaknil. Ogenj grške artilerije je zasledoval zadnje bolgarske oddelke. Ko so dospeli grške čete na svojem zasledovanju do 4 km južno od Džumaje, so Bolgari zapustili kraj in ga zažgali. Iz daljave je videti kraj kakor velika baklja. Bolgari so zažgali pred vsem grško in turško četrt. Na naših pozicijah, kjer so koncentrirali Bolgari močne oddelke, se boj še vrši.

Jasno je, da je ta brzojavka namenoma zmedena, vsled tega je popolnoma gotovo, da so doživeli Grki pri Džumaji, če ne ravno odločilnega poraza, vendar velikanske izgube.

Tako grška poročila. Bolgarska poročila pa vedo o veliki bolgarski zmagi. Iz Sofije namreč prihaja sledeča brzojavka:

Sofija, 29. julija. General Ivanov je dobil močna ojačenja proti Grkom. Baje se vrši velika bitka. Grki baje beže proti Nevrokopu, požigajoč in moreč prebivalstvo.

Velesile in Turčija.

Kar se tiče stališča velesil v vprašanju turškega prodiranja v Trakijo, je treba zabeležiti sledeče:

Nemčija se ne bo ustavljala eventualni demonstraciji proti Turčiji, marveč se take demonstracije ne bo udeležila. Rusija pa bo opustila demonstracijo v Mali Aziji, da se situacija ne komplicira. Na ta način se upajo diplomati izogniti evropskim komplikacijam, če tudi na škodo že itak zelo majhnega ugleda Evrope pri Turčiji. »Temps« poroča iz Carigrada, da je angleški veleposlanik sporočil velikemu vezirju sledeče: Angleška vlada je že prej sporočila Turčiji, da je pripravljena jo neomejeno podpirati materialno in moralno, da ji omogoči reorganizacijo svoje posesti v Mali Aziji. Z ozirom na zadnji nastop Turčije in na zasedenje Odrina, sporoča sedaj angleška vlada turški, da je prisiljena, odrediti ji to pomoč in jo prepustiti usodi, ki si jo je nakopala s svojo vratolomno politiko.

Angleška je tedaj prišla do spoznanja, da igra pri nastopu proti Turčiji zelo veliko vlogo denar. Tudi carigradski diplomatični zastopniki velesil so prepričani, da bo ostala intervencija velesil pri Turčiji brez finančnega pritiska popolnoma brezuspešna.

Na Angleško in na Rusijo se sedaj obračajo pogledi prizadetih dr-

žav. Dočim pa se slišijo iz Britanije danes energičnejši glasovi, so energični glasovi iz Rusije utihnili. Celo o kakih akcijah ob črnomoški obali sedaj ni več govora in petrogradski kabinet je odgovoril Turkan paši na njegovo tozadevno vprašanje, da Rusija zbira čete ob meji samo za manevre ter da to zbiranje čet nima sovražne namena. Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Petrograda, presojajo na petrogradskem dvoru položaj zelo mirno in ne mislijo na nobeno akcijo. To stališče Rusije je razvidno že iz tega, da odpotuje car s svojo rodbino dne 10. avgusta v Livadijo in da ostane tam celo jesen do Božiča.

Neodločnost velesil se zrcali zlasti v tem, da se pojavljajo vsak dan novi predlogi. Tako se ventilira sedaj v diplomatičnih krogih zlasti angleški predlog, da naj zasedeta dve velesili, ki naj jih določijo konferenca veleposlanikov, s svojimi četami mejno črto Enos - Midia.

Velesile in konferenca v Bukarešti.

Iz Petrograda poročajo, da izjavljajo tudi tamošnji diplomatični krogi, da se mirovna konferenca v Bukarešti ne bo izvršila pod kontrollo poslanikov velesil.

Velesile so baje sklenile, da prepušče bojujočim se državam popolnoma proste roke, in da bodo nastopile samo v slučaju, če bi sklepi te mirovne konference kršili ravnotežje na Balkanu. Tudi dejstvo, da so Grki zasedli Dedeagač, velesile ne perhorecirajo.

»Tribuna« piše o stališču, ki je bo zavzela v kompleksu balkanskih vprašanj Italija, sledeče:

Italija ostane v stalnem dobrem sporazumenju s svojimi zavezniki, ter dela z njima skupaj na to, da se mirnim potom rešijo vse sedanje težkoče. Italija je interesirana na vzdržanju ravnotežja na Balkanu, na vzdržanju teritorialne integritete Turčije v Adriji in na ravnotežju v Sredozemskem morju, Italija pa ima interes tudi na ohranitvi evropskega miru, ki bi ga separatne akcije utegnile ogroziti. Ker so se držale vse velesile sedaj predloga, da ne sme imeti nobena velesila iz sedanje krize teritorialnega dobička, in ker je želja po miru splošna, je upati, da bo mogoče s treznim preudarkom, in če ne izgubimo potrpežljivosti, premagati sedanje težkoče ter da bo potem nastopila za Evropo dolga doba miru.

Tako je naziranje o splošnem položaju, kar se pa tiče podrobnosti eventualnih sklepov balkanske konference, velesile niso edine, zlasti kar se tiče

Kavale.

Grška si je dala izročiti od prebivalstva v Kavali pod zaščito bajonetov

zaupnico,

ki naglašava veselje nad odhodom Bolgarov. Zlasti veseli so baje Turki, ker so Grki zopet sneli križe z mošer in jih nadomestili s polumesecem.

Glasom poročil »Berliner Tageblatt« je prišlo

med Avstrijo in Nemčijo do nespo-

razumljenja

zaradi vprašanja, komu naj pripade Kavala. Nemčija baje energično podpira zahtevo grškega kralja, da naj Kavala pripade Grški, medtem ko se zavzemata Avstrija in Rusija za to, da naj ostane pristanišče Bolgarski. Tudi

med Rusijo in Francosko

je baje prišlo, kakor poročajo iz Pariza, tozadevno do nesporazumljenja. Ruska vlada je namreč baje sporočila v Atenah, da zaheva, da Grki zopet izroče Bolgarom to pristanišče, vsled česar je prišlo do diplomatičnih razgovorov med pariško in petrogradsko vlado, ker je francoska vlada dala Venizelosu zagotovilo, da bi se ne upirala prepustitvi Kavale Grški.

Štajersko.

Osebnе spremembe pri Južni železnici. Pri odsekih za vzdrževanje proge so se zgodile sledeče osebnе spremembe: na novo je sprejet v Zidanem mostu aspirant Rudolf Hatzon; prestavljen je asistent Hubert Luschützky iz Briksna v Zidani most; prestavljen je aspirant Henrik Lorenc iz Celja v Brunneck.

Iz Celja. V spomin petletnice naše ferijalne organizacije spomnili so se nas s denarnimi prispevki sledeči gospodje: dr. Hrašovec Juri, dr. Hrašovec Šandor, dr. Kukovec Vekoslav, dr. Serneč Janko in neimeno-vani v skupnem znesku 30 K. — Brzojavno nam je čestitalo akad. ferijalno društvo »Balkan« v Trstu in starejšina našega »Kluba« notarski kandidat Kosi Tonček. Vsem izreka iskreno zahvalo »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju«.

»Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« priredi začetkom septembra (7. septembra) o priliki otvoritve pete svoje javne ljudske knjižnice ljudsko veselico v Velenju. Vsa cenjena društva v Celju in Savinjski dolini naj blagovolijo vpošte-vati to naše naznanilo. — Odbor.

Iz Celja. Delavsko podporno društvo priredi v nedeljo dne 3. avgusta veliko ljudsko veselico s koncertom pri Fazarincu na Ostrožnem. Pridite!

Iz Celja. (»Visok« obisk.) Sem se je pripeljal iz Rogaske Slatine pravosodni minister dr. plem. Hochenburger in si je ogledal prostore, v katerih se nahajajo celjska sodišča. Želeli bi bilo, da bi prišlo stavbno vprašanje brez ozira na separatne interese celjskega magistrata v tek.

Avstro - ogrska banka in Slovenci. O tem razmerju je napisal Miloš Stibler v zadnji številki »Zadru-ge« vpoštevanja vreden članek, v katerem s številkami dokazuje, kako se nas Slovence pri podružnicah avstro - ogrske banke na slovenskem ozemlju pri kreditih prikrajuje. Specijelno o podružnici v Mariboru, ki bi naj služila tudi Slovincem, a ima samo nemško uradništvo, samo nemški cenzorni kolegi, pripoveduje pisatelj sledeče: »Mariborska podružnica dosledno zavrača skoraj vse slovenske prošnje za kredit. Kako postopa pri tem, kaže najlepše sledeči slučaj, ki se je sicer zgodil v letu 1913., a bi se ravno tako lahko zgodil že poprej. Dne 7. januarja 1913 se je predložila mariborski podružnici menica neke slovenske posojilnice. Posojilnica je v najlepšem redu. Izbralo pa se jo je nalašč, kajti hotelo se je preskušati, kako bo mariborska podružnica avstro - ogrske banke, ki je poprej zavrnila že celo vrsto menic od manjših slovenskih posojilnic, postopala pri tem zavodu, ki spada med večje. Članov je štel koncem l. 1911. 568, zaveza neomejena, premoženje članov se lahko ceni vsaj na milijon kron, rezerve znašajo koncem l. 1911. 8236 K 55 v. Akceptanti dotične menice, glaseče se na 9000 K, imajo premoženja po sodbi podružnice same 100.000 K. A »nepristranska« gospoda pri mariborski podružnici avstro - ogrske banke je zavrnila brezdvomno dober material. Samo obsebi se razume, da ga ni razsodnega človeka, ki pozna razmere in bi ne pritril našemu mnenju, da so za tako postopanje edino-le narodno - politični oziroma. Tako pride, da je kredita pri mariborski podružnici deležnih le par deset tisočev Nemcev na Sp. Štajerskem, slovenska večina pa dobi le malo ali nič. Čudno se nam zdi, da so se s temi razmerami doslej tako malo bavili tudi merodajni slovenski krogi.«

Telovadno društvo »Sokol« v Žalcu priredi dne 14. septembra 1913 veliko ljudsko veselico z javno telovadbo v Žalcu. Sosedna društva se prosijo, da ta dan ne prirejuje nobenih veselic, narodno občinstvo Savinske doline pa že sedaj opozarjamo na to prireditve. — Odbor.

Iz Središča. Telovadno društvo »Sokol« v Središču priredi v nedeljo dne 3. avgusta pri Rakuši v Središču javno telovadbo s združenjo z ljudsko slavnostjo. Domači in sosedje se ste prisrčno vabljani!

K poročilu o komisarijati v kraljevini Češki dostavlja zelo umestno graška »Montagszeitung«: »Naš Štajerce zanimajo dogodki na Češkem toliko bolj, ker imamo opraviti v lastni deželi z enakimi razmerami. Gospodarsko stanje deželne uprave je danes še sicer hvala Bogu boljše, ampak kdo ve, če ne bodo skušali Slovenci doseči enakih razmer tudi na Štajerskem in bodo nadaljevali svojo katastrofno politiko do zlega konca.« K temu bodi pripomnjeno, da ne obstruirajo v štajerskem deželnem zboru kratkomalo Slovenci temveč slovenska klerikalna stranka. Kakor so danes štajerske razmere, pa je za nas najbrže vseeno, gospodari li deželni odbor ali pa nemški cesarski komisar. Kot prijatelji ustavnega življenja in pa samouprave pa imamo koncem še vseeno raje prvo ko drugo zlo.

Na Češkem in pri nas. V čeških listih beremo, da so se vse češke stranke v kraljevini Češki zedinile na enoten delovni program in da vlada pri vseh enako naziranje o položaju, ki je nastal vsled komisarijata. Kako pa je pri nas na Štajerskem, kjer bi bila sloga v postopanju obeh slovenskih strank glede deželno-zboreske politike še bolj potrebna? Kaplan dr. Korošec ošabno pravi: mi in samo mi ter noče slišati od lastnih rojakov v drugem političnem taboru niti prijateljskih opominov, niti umestnih nasvetov. Obnaša se ta brezdelni politikujoči kaplan tako kakor da bi vzel vso politično modrost v zakup! In ker govori: mi in samo mi, gleda tudi pri svoji (ne slo-

venski!) deželnozborski politiki le na se in svoje politične hlapce. Dokler bo to tako, tudi v Gradcu ne bo nobenih uspehov.

Iz Velenja. V našem, narodno zelo ogroženem kraju, kjer se širi nemštvo vedno oblastneje in kjer je nevarnost, da nas ugonobi nemški val popolnoma, pokazala se je iz gospodarskih, posebno pa še iz narodnih oziroma nujnih potreb, da se naseli še eden kovač-Slovenec; kajti obrtnik te stroke, katerega imamo sedaj v našem trgu, je zvest pristaš naših hajlovcev. Dne 19. julija vršil se je v to svrhu od polit. oblasti komisijonalni pregled neke stavbe, katera naj bi se prezidala v kovačnico. Samo ob sebi je umevno, da so se protivila temu nemški mejaši in mi bi o stvari niti ne poročali, da nismo videli pri tej priliki žalostne slike narodne mlačnosti, oziroma nezavednosti nekaterih Slovencev. Tega komisijonalnega pregleda se je namreč udeležil tudi neki gospod — baje Slovenec (na kojega hišo tudi meji zgoraj omenjeni objekt), ki je s prva nasprotoval iz malenkostnih, egoističnih vzrokov temu, da se prezida ta stavba v kovačnico. Da se je tako vneto zavzel za svoje dozdevne interese, mu še končno ne bi nihče posebno zameril; a ko je ta gospod videl, da ne bode dosegel uspeha s svojimi ugovori, vzkliknil je v svoji sveti jezi napram nekaterim članom komisije s svojim grobkim basom: »Seveda, naseliti hočete še enega kovača radi tega, ker je tukajšnji kovač Nemec.« Čutil se je tudi poklicanega opozoriti zastopnika občine, obč. svetovalec G. Brgleza, da naj govori pri komisiji nemški, dasiravno tega ni zahteval nihče drugi. Kolikor nam je v Velenju znano, g. nadoficijal Prevec, — to je namreč ta žalostni junak — čutili ali vsaj kazali ste se v Ljubljani vedno narodnega Slovenca in v gotovo vam ne bo ljubilo, če bode zvedeli nekateri ljubljanski narodni gospodje, kateri vas poznajo kot takega, o tem vašem »junakem« činu. Ali vas je privedel do teh izdajalskih besed vaš brezmejni egoizem ali ste se le hoteli prikupiti tam navzočim, oziroma velenjskim Nemcem sploh, tega ne bomo preiskovali. Bodite pa prepričani, da ste izgubili s tem vašim vedenjem še tiste redke simpatije, katere ste imeli dosedaj pri velenjskih Slovencih; a nemčurji se vam pa v zahvalo za vašo uslugo na tihem sigurno rogačo in se posmehujejo vaši nezavednosti, kakor pač zaslužite. Končno vam pa svetujemo še sledeče: Le po tej praktični poti dalje! Vaša deviza naj bo: v Ljubljani Slovenec (ker tam tako bolje kaže), v Velenju pa »Nemec«, če to zahtevajo osebne koristi!

Odbor Podravske podružnice akad. fer. društva »Prosvete« sklicuje na dan 3. avgusta t. l. sestanek vsega naprednega visokošolskega dijaštva mariborskega okoliša. Razpravljalo se bode o skupnih zadevah: o skupni akciji vsega dijaštva za podpora društva, o vstopu nar. akad. »Prosvete«, o event. prireditvah, ki jih podružnica letos name-rava itd. — Odbor vabi najvljudneje ne le vse napredne akademike mariborskega okoliša, ampak tudi starejšine ter sploh prijatelje visokošolske mladine k obilni udeležbi. — Za odbor Podravske podružnice akademičnega društva »Prosveta« v Mariboru: Jos. Vuga, t. č. načelnik; M. Rojko, t. č. tajnik.

Drobne novice. Iz Celja. Zaprli so 18letnega delavca Rudolfa Gajška. Poskušal je v farni cerkvi s polimano palico prazniti nabiralnike. — Iz Radgone poročajo, da je zadnje dni prestopila Mura svoje bregove in poplavlja mestni vrt ter en del nižje ležečega predmestja Untergries. Tudi v okolici je napravila reka s poplavo polja in travnikov veliko škodo.

Koroško.

Le malo jih imamo . . . Slovenska hranilnica in posojilnica v Glinjah na Koroškem slavi 3. avgusta 25letnico svojega obstoja. V tužnem Korotanu, tam kjer je oholi sovrag že postavil mogočne, a trhle stebre za svoj most proti Adriji, stoji ponosno nepremagljiva trdnjava — »Narodni dom«, kateri je last Glinjske posojilnice, v katerem imajo brezplačno zavetje vsa slovenska društva in v katerem se bode položil ta dan račun 25letnega neumornega delovanja. Četrto stoletje je minulo, kar je danes že osiveli starček gospod Lovro Sablačan s pomočjo svojih značajnih tovarišev ustanovil slovensko posojilnico. Ne bomo naštevati požrtvovalnosti gg. odbornikov skozi dolgi 25 let. Z veseljem in ponosom pa lahko rečemo; da še danes gospodarijo v Glinjski posojil-

nici zvesti narodni možje s svojim osivelim g. Sablačanom. Ne gospodarijo pa po vzorcu koroških nemških zadrug, ampak se trudijo, da Glinjska posojilnica dospe na vrhunec po ravni črti, katero si je začrtala pred 25 leti. Le malo je možev, le malo odborov in le malo posojilnic na ogroženi narodni meji, katere bi lahko obhajale tako lepi jubileji. V proslavo 25letnega obstoja posojilnice in v proslavo nje prezasluženega ustanovitelja in mecena 80letnega gospoda Lovro Sablačana in končno v proslavo 100letnice našega nepozabljivega buditelja msgr. Andreja Einspielerja priredi 3. avgusta Glinjska posojilnica v lastnih prostorih na Tratu pri »Cingelcu«, veliko ljudsko slavnost brez vstopnine. Sodelovali bodo tamburaši »Borovelskega Sokola«, pevsko društvo »Drava« in Borovelski Ciril in Metodova družnica. V slučaju lepega vremena se je nadejati velike udeležbe iz cele Koroške. Zeleti bi pa bilo, da se tudi Kranjci oziroma Gorenjci enkrat potrudijo na Koroško med svoje brate. Ali naj mi spimo sedaj, ko prireajo Nemci velikanske veselice in to na naših tleh, kakor v Rožku, Borovljah in prihodnjo nedeljo v Velikovicu? V najlepšem času, ko mrgoli po naših slovenskih tleh na stotine leto-vičarjev Nemcev in Italijanov, pokazite tudi Slovenci iz Kranjske, da še niste popolnoma pozabili na Koroške brate in poletite za nekaj ur 3. avgusta v tužni Korotan koroškega vilajeta — na Trato! Na svidenje!

Žrtev stave. Ključavničarski pomočnik pri Mosserju v Bellaku Fr. Libošek je staval z nekim monterjem za en liter pive, da preplava Dravo. Skočil je pri tovarni za sodavico v vodo in je plaval precej časa navzdol. Pod kavarno »Drau« pa je nenkrat izginil v valovju in se ni več pokazal. Šli so ga takoj iskat, toda do sedaj ga še niso našli. Libošek je bil letošnji nabornik in bi bil moral iti v jeseni k vojakom.

Utonila je v Eberndorfu pri Sv. Andreju 9letna šolarica Kristina Linč. Šla je čez brv, ki obstoji iz štirih okrogličastih tramov, čez narasli potok nad mlinom. En tram se je obrnil in dekle je padlo v vodo.

Požar. V Grabnu je pogorel velik mlin Franca Grudnika, po domače Grobelnika. Zgorel je tudi en del zaloge moke in žita. Ko je izbruhnil ogenj so domači spali. Prebudila sta jih šele prasket ognja in dim in sicer komaj pravočasno, da so se rešili. Škodo cenijo na 16.000 K, zavarovalnica znaša 14.000 K. Kako je nastal ogenj še ni znano.

Primorsko.

Goriške deželnozborske volitve. Izid večerajšnjih ožjih volitev priobčujemo danes na drugem mestu. Poudarjamo le, da so doživeli klerikalci tako strahovit poraz, da ga ne bodo preboleli. — V petek, dne 1. avgusta se bo pa vršila volitev v obeh mestnih in laških skupinah. Za skupino slovenskih mest in trgov so postavili zaupniki neodvisnih volilcev samostojnega kandidata in sicer dr. Karla Podgornika, odvetnika v Gorici. — Za laško skupino mest in trgov se je sklenilo na shodu skupnega narodnega volilnega odbora, da se postavijo tudi v ti skupini slovenski kandidatje in to zlasti zato, da se konstatira in določi slovenski živelj tudi v tej skupini, posebno še, ker voli v tej skupini tudi mesto Gorica. Določeni so bili na shodu sedeči kandidati: Dr. Peter Medvešek, odvetniški kandidat; dr. Ernest Dereani, zdravnik; Josip Hrovatin, posestnik in nadučitelj v pokoju in Alojzij Blajnik, posestnik pri Barki. — Slovenski volilci! Častno ste izvršili do sedaj svojo nalogo. Pokazali ste, da hočete biti samostojni in da se ne daste v svojo pogubo komandirati ne od slovenskih rimskih klerikalcev, ki so hoteli popolnoma zavladati nad deželo, in tudi ne od njih vrednih jih bratcev Lahov. Volilci mest in trgov, pokazite tudi vi, da ne zaostajate za drugimi in pokazite svojo moč vašemu nasprotniku.

Aretiran »Piccolov« korektor. V Trstu so aretirali korektorja pri »Piccolu« Atillija Fritellija. Mož, ki je seveda hud in zagrižen Lah, se je seznanil z mlado neizkušeno 19letno dekle Ido Ehmanno, ki je služila pri nekem Buranellovih. Ko so odšli Buranellovi na počitnice, je porabil mož to priliko in je obiskal svojo žrtev dcma, kjer je tudi prenočil. Spal je na gospodarjevi postelji. Gospodar, ki je drugi dan prišel nepričakovano domov, je povedal, da je našel posteljo tako živo, da se je moral umakniti drugam. Obenem je izginila dekla. Zapazil pa je tudi gospodar, da manjka z nočne omarice zlat uhan, vreden 300 K. — Uvedla se je preiskava. Med tem je dobila polici-

ja obvestilo, da so našli na nekem travniku na Monte Rosu zastrupljeno neko mlado dekle, ki je padla v bolnišnico, kjer da se rešili. Dognali so, da je samono postr 19letna Ido Ehmanno, sli dan la Buranellova žrtev Fritellije, ki pri preiskavi je povedala, da je z zlatim uhanom zastrupila iz strahu, ker je pogrešila uhan in ker se je bala gospodarja. Po daljšem izpraševanju je povedala končno, da je bil pri nji tisto noč Fritelli in da je možno uhan ukradel. Sledila je aretacija Fritellija, ki je doigo časa vse tajil, končno pa je priznal, da je bil oni večer tam. Ozdravljena dekla pa je izpovedala, da je govorila, predno je šla v Montebello s Fritellijem in se je z njim sprla, ker ji ni hotel na njeno odločno zahtevo vrniti uhana.

»Škodra«. Za časa krize ob Jadranski obali tolikokrat imenovani parnik »Škodra«, čigar vloga, ki jo je igral, je še gotovo bralcem v spominu je naseljen na Bojani na pečine. Iz Reke so mu poslali en parnik na pomoč.

Potop tržaškega parnika. Parobrodna družba Gerolimich i. dr. v Trstu je dobila včeraj brzjavno obvestilo, da je naseljen njen parnik »Klara Camus« pri rtu Vilano na skalovje. Parnik se je sam rešil s pečine in je odplul proti El - Ferolu. Med vožnjo je vdrla voda in parnik se je na nekem zelo globokem mestu potopil. Moštvo se je rešilo.

Krvav izid glavnega zborovanja. V muslimanskem kulturnem društvu v Sarajevu vladata že delj časa tekmovalje in protivnost med Muslimani srbofilni in hrvatofili. Zborovanja tega društva so bila zato v zadnjih letih vedno silno viharina. Višek pa je doseglo letošnje glavno zborovanje. Kmalu po otvoritvi se je začel prepir, nasprotniki so se začeli obmetavati z različnimi stvarmi, nakar so se spoprijeli. Med tem je padlo več strelav iz revolverja. Vladni zastopnik je zborovanje razpustil. To pa je besne nasprotnike še bolj razjarilo in pretep se je poostiril. V kratkem je bila razbita vsa oprava v dvorani. V tem je vdrla v dvorano policija, ki je šele po hudem boju izpraznila dvorano. Več udeležencev je policija aretirala, več oseb je težko ranjenih, več lahko. Lahko ranjenih je tudi 5 policajev.

Dnevne vesti.

+ K poglavju o deželni zastavi. Prizor za bogove je, kako se skuša deželni odbor in jurist dr. Pegan izmotati iz afere glede deželne zastave. V večerajšnjem »Slovencu« priobčuje dolgo izjavo, iz katere je razvidno, da je deželni odbor, katerega je dr. Pegan samolastno proglasil v svoji fenomenalni nevednosti in omejenosti za »naslednika starih deželnih stanov kranjskih«, zlezal pod klop ter se slovesno odpovedal »svoji« žolto - modro - rdeči zastavi. Iz Peganove izjave zveni močan elegičen ton, saj tarna: »... namen, ki sem ga pri tem imel, je bil najboljši in bo morda z narodnega stališča ravno tistim, ki so začeli gonjo zoper stanovsko zastavo, žal, da so preprečili moj in nekaterih drugih gospodov namen.« Iz teh stavkov se da sklepati, da so dr. Peganu v klerikalni stranki pošteno navili ušesa radi njegove pregoreče vneme, s katero je hotel častljivo deželno in obenem slovensko narodno zastavo zapostavljati na korist stari stanovski, ki jo mora vsak pošten Slovenec in Kranjec smatrati zgolj kot ne-ljub spomin na one žalostne čase, ko je slovensko ljudstvo moralo s krvavimi sragami na čelu robovati in tlačniti — nemškim deželnim stanovom kranjskim. In prav so imeli, ako so prepotentnemu možakarju pošteno nategnili ušesa, to tem bolj, ako je res, da je dr. Pegan kar na svojo pest, brez vednosti in odobrenja celotnega deželnega odbora, hotel deželno zastavo postaviti v kot. Toda nam se zdi, da so Peganov načrt glede stanovskih zastav odobraval tudi ostali klerikalni odborniki, a da so ga vzpričo viharja, ki je nastal v vsi javnosti radi poskušenege atentata na deželno zastavo, pustili ravnodušno na cedilu in ga končno še prisilili, da mora sam poklepnati ves možnik, ki si ga je zvaril, in po vrhu še prevzeti pred javnostjo vso krivdo nase. Ubogi Pegan! In nazadnje mu daje brco še »Slovenec« sam! »Slovenec« udeležnost je namreč pred Peganovo izjavo postavilo besede: »Danes smo prejeli, kar pomenja toliko, kakor da udeležnost neče sprejeti za ono izjavo nobene odgovornosti in da se z njo tudi neče identificirati. Siromak Pegan in ubožček!

+ Ožje volitve na Goriškem, ki so se vršile včeraj v kmetskih občinah, so se končale tako, kakor je bilo pričakovati: klerikalna politika, importirana s kranjskega, je doživela popoln poraz. Izmed peterih man-

datov, ki jih je bilo oddati, so štirje pripadli naprednim neodvisnim kandidatom in samo en mandat je pač zgol po naključju padel v roke klerikalnim novostrujarjem. Iz izida teh volitev je razvidno, da se je ljudstvo že naveličalo klerikalnega ščuvanja da noče več poslušati brezvestnih klerikalnih hujskačev, ki sejejo prepir in sovraštvo zgolj zategadelj, da bi laglje sami v kalnem ribarili. In prav je tako, naj le ljudstvo pokaže, da ne mara trpeti, da bi klerikalna drevesa rastle do neba. Po izidu dosedanjih volitev sodeč, bodo naprednjaki imeli v bodočem goriškem deželnem zboru v slovenski delegaciji dvjetretjinsko večino, kar pomenja toliko, kakor da bo deželni zbor redno deloval, kar bo v eminentnem interesu vse dežele. Obeta se torej plodonosna doba mirnega in uspešnega političnega in gospodarskega razvoja na Goriškem.

+ Imenovanje. Imenovan je pisarniški pomočnik deželne vlade Josip Zadnikar za pisarniškega oficijanta istotam.

— Pogreb dr. Josipa Kušarja. Mrtvo truplo pokojnega dr. Josipa Kušarja prepeljejo iz Rogatca v Kranj, kjer bo jutri, v četrtek, ob 5. popoldne pogreb.

— Nov urad. Začetkom meseca avgusta začne c. kr. združni in- struktor za Kranjsko svoje poslovanje. Uradni prostori se nahajajo v stanovanju gospe Detela v Gledališki ulici št. 7 v II. nadstropju.

— Kmetijsko-kemično preskušališče za Kranjsko v Ljubljani. Ravnateljstvo kmetijsko-kemičnega preskušališča za Kranjsko nas prosi objaviti, da zaradi zavodove selitve ne bo sprejemalo od 1. pa do 15. avgusta t. l. nikakršnih predmetov v kemično preiskavo. Stranke, ki bi v tem času nujno potrebovale kemičnih preiskav, naj se blagovolijo obrniti tozadevno na c. kr. kmetijsko-kemično preskušališče v Gorici ali pa na c. kr. kmetijsko-kemično preskušališče na Dunaju. Od 15. avgusta t. l. naprej pa bo kmetijsko-kemično preskušališče za Kranjsko zopet redno poslovalo in bo — izvzemši nedelje in praznikov — strankam v uradnih urah (od 8. jutraj do 2. popoldne) vsak dan na razpolago. Od 15. avgusta t. l. bodo uradi kmetijsko-kemičnega preskušališča v prtiličju hiše »Zadružne zveze« na Dunajski cesti št. 32.

Pot v Rožno dolino. Piše se nam in prijavljamo le v korist splošnosti: Ta preklicana pot v Rožno dolino dela baje mestnemu magistratu resne skrbi. Sam ne ve, kako bi se naj ta pot pokvarila in delala nerabno. Do konca nemškega drsaljšča je še šlo, da-si prav po polzevo, kakor pri nas vse, od drsaljšča naprej pa je skok v nižavo, naravnost v Soglov bazar, katerega je napravil prav po nepotrebnem v nevarnost otrok. Naša državna policija ima vsakega kmetiča takoj za vrat, Soglov bazar pa ne vidi — seveda Soglj je pač Nemec. Koncem drsaljšča torej se »cesta« zoži v navadno pot, ki je bila poprej dovolj široka in čedna. Na Soglov »ukaz« pa so kaznjenci to pot za polovico odkopali ter pustili le ozek trak za pešce. Na tej ozki poti dirjajo kolesarji. Umakni se kolesarju ob deževju v razkopano pot in luže ali pa se postavi na glavo v jarek, da ima kolesar prsto pot. Naj se le magistrat prepriča o tem, ampak takrat, ko je deževje. Tako izgleda po »Zarji« tako hvaljena »cesta«.

— Krona modrosti pa je položena cev v jarku pri hiši gosp. Arko. Tu je bil prej širok mostiček in še ta širokost ni dovolj požirala vode iz jarkov, tako da je bila »Soglova« pot redno preplavljena. Položena cev ima širokosti 30 cm. Kako naj se po tej ozki cevi voda odteka, ko še preje pod širokim mostičem ni mogla, to vedo le mestni inženirji. Poplave pred Arkotom bodo ob deževju neizogibne. Cela »cesta« napravljiva vtisk, da se je vpoštevalo le prvi dve vili in nemško drsaljšče, druge hiše dalje pa vzemi vrag z Rožno dolino vred. Izgovarjanje na »Sogla« ne drži; ko bi bil »posestnik« travnika kak ponižen Slovenec, bi ga bili že davnaj po vseh pravilih v kozji rog ugnali, Soglj pa je Nemec in da-si trpimo posestniki na tej poti in prebivalci Rožne doline zaradi njega, vendar mu nihče ne prepreči, da s svojo trmoglavostjo zavira izvršitev »ceste«. Ker smo davkoplačevalci vsi enaki, zahtevamo odločno, da se napravi s Soglom — in njegovim bajerjem ter nakopano potjo red in da se pri Arku položena ozka cev zamenja s cevjo široko vsaj 90 cm, in pa da se nam jarki, kar jih je mestnih iztrebijo pravi čas in ne šele v oktobru, ko pritisne veliko deževje. Cesta naj bi služila in nudila lep izprehod, pa je polovico nje taka, kakor v kakšni hribovski vasi.

Izgubil se je gospod Martin Nemanič, župnik v Brusnicah. Že pred več kot tednom dni je nekam

izginil. Baje je nekam odšel z nekimi Marijinimi devicami. Farani so v strahu, da se mu je kaj hudega pripetilo. — Komur je kaj znano, kaj bi se ga dobilo, naj blagovolijo to naznani županstvu občine Brusnice. — Več faranov.

Nesreča na Kamniških planinah. V soboto zvečer sta prišla v kočo na Kamniškem sedlu dijak Tomi inšek in Hilbert. V kočii sta našla dijaka Petriča iz Šiške in dogovorili so se vsi trije, da gredo skupaj na Grintavec. Odšli so skupno in so hodili skupaj do Rinke. Tam se je Petrič, kljub ugovorjanju svojih tovarišev, ločil od družbe, češ, da hoče preplezati nevarno steno za Rinko in priti čez steno na Skuto. To je poskusil Petrič že dvakrat, toda obakrat se je moral vrniti. Petrič in ostala dijak, ki sta šla po zaznamovani poti, so ostali delj časa v zvezi, toda kmalo se ni slišal več klic Petričev. Nato sta čula Tomišek in Hilbert šum, ki ga je povzročilo padanje kamenja po strmi pečini za grebenom. Prišla sta na Skuto, toda Petriča nista našla. Po daljšem čakanju sta odšla na Grintavec. Toda tudi tam nista našla izgubljenega tovariša. Iz Grintavca sta ga šla iskat v Zoisovo kočjo, odkoder sta se vrnila zopet na Kamniško sedlo. Toda Petriča nista našla. Tudi v Kamniški Bistrici se Petrič ni oglašil. Dijaka sta celo stvar naznaila; takoj drugi dan je odšla resilna ekspedicija, ki bo preiskala steno in okolico, da najde eventualno ponesrečenega Petriča.

Posebni vlak iz Gorenjske v Postojno. Da se nudi najširšim krogom izredna prilika udeležiti se velike ljudske veselice v Postojnski jami, ki se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta, vstavlja se bo posebni vlak, ki bo vozil za polovično ceno, in vseh postajah gorenjske proge in sicer odhaja isti

iz Jesenika	11:24 dop.
» Javornika	11:30 »
» Žirovnice	11:38 »
» Lesc	11:46 »
» Radovljice	11:52 »
» Otoč	12:02 pop.
» Podnart-Krope	12:08 »
» Sv. Jošta	12:19 »
» Kranja	12:27 »
» Škofje Loke	12:39 »
» Medvod	12:50 »
» Vižmarjev	12:59 »
» Ljubljane drž. k.	1:10 »
p. v Ljubljano Juž. kol.	1:13 »
c. iz Ljubljane Juž. kol.	1:30 »

ter odhaja iz Postojne ob 9:10 zveč.

Delavske razmere v industrijskih okrajih Sydney in okolici, provinca Nova Scotia v Kanadi, so, kakor sporoča c. kr. trgovinski ministrstvo, za naše ljudi skrajno neugodne in se delavstvo resno svari, da se ne izseljuje tja. Živiljske potrebe so tam tako drage, da se z mezdo (1 dolar 40 centov) pri najboljši volji ne more niti toliko prihraniti, da bi zadostovalo za potne stroške nazaj domov. Največja plača znaša 1 dolar 75 centov. Nadalje so tamkaj tudi zelo slabe naredbe z ozirom na higijeno in zavarovanje proti neizogibnim. Tamnašnja industrijska podjetja imajo lastne zavarovalnice, za katere je treba mesečno plačevati po 25 centov, a se v slučaju neizogibne tudi dobi le kaka minimalna odškodnina. Razumno je pa, da agentje, ki za omenjene kraje nabirajo delavstvo, zelo zapeljivo vabijo, katerim naj se pa ničesar ne veruje.

Petepači. Danes so v deželno bolnico pripeljali 39letnega Franceta Prašnikarja iz Kostrevnice pri Litiji, kateremu so vaški fantje pri tepežu zlomili desno nogo ter mu prizadeli po životu z noži več zabodilajev.

Čebulen semenj. Kakor vsako leto, tako se prične čebulen semenj z dnem 1. avgusta. Čebulo so že pričeli prodajalci voziti v mesto in sicer ne samo iz ljubljanske okolice, marveč tudi iz daljnjih krajev, ki že pridno kupujejo ž njo. Kakor kaže, bode leta čebule v obilici in je zelo deleža. Čebulen semenj se vrši na Cesarja Jožefa trgu, nakar opozarjamo prodajalce in kupovalce.

S trga. Danes so trije Vipavci pripeljali 127 škatulj sadja in ga naglo spečali v denar. Tržno nadzortvo je konfiskovalo 28 kg gnilih in črvivih gob.

Semenj. Na današnji semenj je bilo prignanih 23 volov, 11 krav, 1 tele in 65 prašičev za rejo.

Denarnico z večjo vsoto denarja je nekdo izgubil včeraj od Starega trga do Marije Terezije ceste. Pošte-ni najditelj jo naj odda v našem upravnistvu.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala gdč. Marica Vranjek, učiteljica v Šmartnu pri Slovenjem gradu 10 K, katere so darovali ob priliki okrajne konference 19. julia t. l. v Slovenjem gradu zavedni učitelji in učiteljice slovenjegraškega in šoštanjkega okraja. Nabiralniki C.

M. družbe so se tudi ta mesec dobro obnesli v Trbovljah. Posebno plodoviti so bili v gostilnah: Počivavšek, Očepek, Volker, Pinterič, Moll ml. in Moll & Trauner. — Slovenski absolventi trgovske šole pri Mahru so vplačali en obrambni »kamen« (200 kron) pokroviteljstvo bo zastopal g. Rajko Turk. Poleg tega so darovali C. M. družbi isti absolventi 43 K. — Iskrena hvala!

Prosveta.

Ildrijski odsek »Prosvete« priredi v soboto, dne 2. avgusta t. l. ob pol 9. uri zvečer v pivarni hotela »Pri črnem orlu« koncert, pri katerem sodelujejo: ga. prof. Anica Pirnatova in gđ. Mici Lapajnetova (klavir), gđ. Leni Lapajnetova (solopetje), g. Mirko Dežela (gosli) in godalni kvartet (gg. Mirko in Fran Dežela, Rajko Novak, Pavel Lapajne). Po koncertu burka »Krojač Fips«, nato prosta zabava z plesom. Vstopnice so v predprodaji v trafiki gđ. Leni Lapajnetove. Oseba vabila se ne razpošilja. Čisti dobiček je namenjen v prid ljudskim knjižnicam.

Razne stvari.

- * **Umrl je v Haagu državni minister Asser.**
- * **Angleški kralj gre v Avstralijo.** Iz Londona poročajo, da gre novembra meseca angleški kralj Juri v Avstralijo, da položi temeljni kamen za zvezni parlament.
- * **Ponesrečen jezdec.** Deželno-vladnega konceptnega praktikanta pl. Potierja v Tišinu je vrgel konj v neki kandelaber. Potier si je razbil lobanjo in je obledel mrtve.
- * **Strela udarila v družbo planincev.** Iz Inomosta poročajo, da je udarila strela na Brandjohu v družbo planincev. Bilo jih je 20. 25letni litograf Weller iz Draždan je obležal na mestu mrtve, 8 je težko opečenih, ostali pa so odšli s strahom.
- * **Rodbinska zveza med Romunsko in Rusijo.** »Figaro« beleži vest, da je v najkrajšem času pričakovati zaroke najstarejšega sina romunskega kralja, 20letnega princa Karla z najstarejšo hčerko ruskega carja Nikolaja, veliko kneginjo Olgo.
- * **Ponesrečen avijatik.** Povodno letalne tekme na Anterpi pri Toulouse je padel vsled poškodbe motorja s precejšnje visokine letalec Chaubenois. Letalni stroj se je popolnoma razbil in pod njegovimi razvalinami so našli avijatika mrtvega. Imel je popolnoma strto lobanjo.
- * **Proti izseljevalnim agentom.** V zadnjem času se je vršilo v Galiciji več kot 50 obravnav proti izseljevalnim agentom družbe Canadian Pacific zaradi prestopa izseljenškega zakona. V največ slučajih gre za posredovanje izseljencev, ki se niso zadostili vojaški dolžnosti.
- * **Kolesarska dirka za mojstrstvo mesta Dunaja** se je vršila silno neredno. Proga je znašala 25 km. Cela cesta je bila posejana z žebli in skoro vsem dirkačem so se preluknjale pnevmatike. Kdo je trosil po cesti žeblje še ni znano, pač pa je uvedena preiskava.
- * **Nemiri na Kitajskem.** London-ski »Times« poročajo iz Pekinga, da so zasedle vladne čete trdnjavo Hakru ob Pajangskem jezeru. Ta trdnjava je bila operacijska baza revolucionarjev. Vladnim četam se je posrečilo zavzeti trdnjavo edinole s pomočjo brodogradov. V Šanghaju so razorožili nad 300 upornih vojakov. Dele mest, v katerih prebivajo tuji, stražijo sedaj mornarji.
- * **Proti triletni vojaški službi.** Poslanec Lefevre je sklical v Aitu shod, na katerem je hotel govoriti v prilog vpeljave triletno vojaške službe na Francoskem. Komaj je pričel govoriti, je naskočila opozicija govorniškemu tribunu, potegnili poslance s tribune, nakar ga je razjarjena množica tako pretepla, da bo Lefevre le težko okrevl.

Ključ, ki ga je iskal neki gospod, se dobi v gostilni pri Amanu.

Napredna zmaga na Goriškem.

Gorica, 30. julija. Pri včerajšnji ožji deželnozborni volitvi so klerikalni novostrujarji podlegli. V Gorah (v tolminskem okraju) so dobili: Miklavčič 530, Mikuš 514 glasov (napredna neodvisna kandidata). Abram 485 in Rejec 491 glasov (klerikalna novostrujarja). Zmagala sta torej oba napredna kandidata. V goriškem okraju je bilo razmerje glasov takole: Naprednjaki: Furlani 1054 glasov, Gorjup 1067 in Klanjšček 1030 glasov; klerikalci: Rojec 1067, Obljubek 1035 in Kova-

čič 1036 glasov. Zmagala sta torej napredna neodvisna kandidata Furlani in Gorjup in klerikalni novostrujar Rojec.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bratomorna vojna na Balkanu.

Konferenca v Bukarešti. — Premirje. Dunaj, 30. julija. Po vestih iz Bukarešte je verjetno, da bo sklenjeno še tekom današnjega dneva kratodobno

premirje

med vojskujočimi se državami.

Bukarešta, 30. julija. Kralj Karel je sprejel včeraj srbskega ministrskega predsednika Pašića v avdijenci. Danes sprejme kralj v avdijenci ministrskega predsednika črnogorskega Vukotića in grškega Venizelosa.

Bukarešta, 30. julija. Včeraj so se vršila neoficijalna posvetovanja posameznih delegatov. Grški ministrski predsednik Venizelos je dolgo konferiral z romunskim ministrskim predsednikom Majorescuem, ki je imel nato konferenco z bolgarskim delegatom Tončevom. Tončev je bil nato ob 5. sprejet od kralja v avdijenci.

Bukarešta, 30. julija. Z ozirom na pretirane vesti listov o delegatih in o posvetovanjih so delegati povzorično sklenili, da se o meritorni vsebini pogajanj ne bodo obveščali listi. Tekom včerajšnjega dneva se je med delegati razpravljalo o vprašanju na kak način bi bilo mogoče ustaviti sovražnosti še predno se konferenca oficijalno prične. Delegati zaveznikov so izjavili, da bodo svoje pogoje stavili le skupno, da preprečijo na ta način vsako separatno pogajanje.

Bukarešta, 30. julija. Bolgarski delegati so izjavili, da v formalnih stvareh ne bodo delali težko. Zato so bolgarski delegati tudi za to, da prevzame Romunska trajno predsedstvo konference.

Bukarešta, 30. julija. Splošno razpoloženje je kakor se oficijalno zatrjuje optimistično, ter se izraža upanje, da bo mir tekom 10—14 dni podpisan. Tudi med bolgarskimi delegati ni opaziti pesimističnega naziranja.

Konferenca veleposlanikov. — Finančna podpora Črni gori. — Srbski dohod od Jadranskega morja. — Albanski statut.

London, 30. julija. Včerajšnja konferenca veleposlanikov je trajala tri ure. Konferenca je definitivno končala sledeče predmete:

1. Vprašanje finančne podpore Črni gori.
 2. Redigiranje oficijalnega protokola glede ureditve vprašanja srbskega dohoda od Jadranskega morja.
 3. Ureditev vprašanja organizacije Albanije. Albanski statut je bil sprejet.
- Albanija dobi kneza, katerega bodo vesele po preteku 6 mesecev designirale.
- Med tem se bo organizirala uprava Albanije. Za to odposlajo velenje v Albanijo posebno kontrolno komisijo, obstoječo iz 7 članov. V tej komisiji bo imela vsaka velenja po enega in Albanija enega zastopnika. Komisija bo imela nalog študirati razmere v Albaniji ter postaviti primerne predloge glede bodoče organizacije albanske uprave.

Albansko orožništvo bo stalo pod poveljstvom švedskih častnikov. Vprašanje prodiranja turške armade ni prišlo na dnevni red, ker je, kakor se zatrjuje neka važna diplomatska akcija že v teku.

Prihodnja seja se vrši v petek, ter se bo bavila z vprašanjem južno-albanskih mej. Ta seja bo najbrže zadnja seja reunije sploh.

Dunaj, 30. julija. K včerajšnji konferenci veleposlanikov v Londonu se poročajo še te-le podrobnosti: Sklep glede albanskega statuta je sad kompromisa med trozvezo in trojnim sporazumom. Glede srbskega pristanišča ob Jadranskem morju se ni sklenilo ničesar podrobnega. Obnovil se je samo prvotni sklep, da ima Srbija pravico do trgovskega pristanišča ob Jadranskem morju. Končno se je tudi sklenilo, da morata Srbija in Črna gora priznati albanskemu in mohamedanskemu prebivalstvu minoritetno pravo.

Odrin.

Dunaj, 30. julija. Iz Carigrada poročajo: »Jugoslovanska korespondenca«: Na odredbo odrinskega valija Hadži Adila so poslali vse turške prebivalce Odrina, ki so bili mesto zapustili, ko so prišli Bolgari, tja nazaj. Dan in noč dela vojaštvo pri utrdbah. Hadži Adil je obiskal tuje konzule, ter izjavil, da je vse prekrbljeno za varnost življenja in

imetja tujih prebivalcev. V mestu vlada mir in vlogo.

Pariz, 30. julija. Enver beg je izjavil napram krvavcu »Matina«, da Turčija ni fro, ne bo prepuстила Odrina sovražni, marveč ga bo branila do zadnjih kapljic krvi.

Carigrad, 30. julija. Turški prestolonaslednik je bil v Odrinu slovesno sprejet. V Selimovi mošaji se je vršila slavnostna božja služba. Nato je prestolonaslednik nagovoril muslimanske zastopnike ter čestital armadi, da je iztrgala biser Islama iz rok nevernikov. Prestolonaslednik obišče iz Odrina tudi Svilen in Lozengrad.

Srbija in Romunska.

Belgrad, 30. julija. »Samouprava« obojga v uvodnem članku postopanje lista »Stampa«, ki je dolžila Romunsko, da igra ta sosedna in prijateljska država vlogo sodnika in sovražnikovega agenta. »Samouprava« piše, da je obžalovati, da je srbski list vsled napačnih poročil in napačnega razumevanja položaja brez poudara tako vehementno napadel državo, ki je pokazala s svojim korektnim nastopom dobre namene in dispozicije in ki je zelo veliko pripomogla, da se ustvari na Balkanu trajno ravnotežje in mir. Ravno tako neupravičen je napad na kralja sosedne države, ki so ga vendar prosili, da prevzame intervencijo glede ustavitve sovražnosti. »Samouprava« konča: Lahko smo zadovoljni z nastopom Romunske in njenega vladarja in z načinom, kako pojmuje vlogo, ki so jo prevzeli, da napravijo na Balkanu mir in red. Nastop Romunske zasluži naše polno priznanje.

K boju pri Djumaji.

Atene, 30. julija. Nemški artilerijski stotnik Kunze, ki je pred kratkim odšel na bojišče, je prišel v zadnji bitki južno od Djumaje v spremstvu nekega grškega kavalerijskega poročnika in vojnega poročevalca majorja Zvingerja s svojim avtomobilom v sprednje grške vrste. Bolgari so streljali na nje iz razdalje 500 m, vendar se jim je posrečilo, da so se skrili v neki dolini tako dolgo, da je utihnilo sovražnikovo streljanje.

Solon, 30. julija. Bitka pri Gjumaji je bila izredno krvava. Grške izgube so zelo velike. Bolgari se umikajo proti Dubnici.

Prihodnost Kavale.

Bukarešta, 30. julija. Venizelos je izjavil v nekem intervjuu, da bi bili pred drugo vojno dobili Bolgari Kavalo. Kako pa se moremo sedaj po zmagoviti vojni odredi popolnoma grškemu mestu?

Z bojišč.

Sofija, 30. julija. Iz Sofije poročajo, da so dobili vsi poveljniki od bolgarske vlade strikten ukaz, da ne smejo na noben način pričeti nikjer z ofenzivo. Bolgarske čete se morajo omejiti na defenzivo ter ne smejo odgovarjati niti na ofenzivo Grkov in Srbov s protiofenzivo.

Turčija in finančna konferenca.

Pariz, 30. julija. Turški delegati na mednarodni finančni konferenci v Parizu so bili odpoklicani. Zveza Bolgarske z Romunsko proti Turčiji.

Bukarešta, 30. julija. Bolgarski delegati se pogajajo z romunsko vlado glede bolgarsko-romunske zveze, da preženeta Turke iz Trakije. Romunska je v principu pripravljena, pogajati Turke, zahteva pa kot odškodnino Ruščuk in mejno črto Ruščuk-Razgrad-Erkeno. Bolgarska te odškodnine še ni privolila.

Bombardiranje Vidina.

Bukarešta, 30. julija. List »Universul« prinaša vest, da je srbsko poslatništvo dobilo uradno obvestilo, da Srbi bombardirajo Vidin.

Mirovna konferenca v Bukarešti.

Bukarešta, 30. julija. Danes dopoldne so imeli mirovni delegati formalno sejo, katere namen je bil določiti poslovnik za konferenco in rešiti vprašanje predsedstva.

Pariz, 30. julija. Vesti, ki prihajajo iz Bukarešte, napravljajo tukaj zelo neugoden vtisk. Zatrjuje se namreč, da bodo odklonili bolgarski delegati vsak odstop večjega ozemlja in obenem predlagali ustanovitev avtonomne Makedonije. Grki pa bodo proglasili posest Kavale kot conditio sine qua non.

Meeting bolgarskih žen.

Sofija, 30. julija. Uradna korespondenca poroča: Bolgarske žene so priredile Meeting, na katerem so sprejele resolucijo, ki pravi: Sedanja vojna je bila potrebna, da se konča osvobodjenje makedonskih Bolgarov. Bolgarske žene pozdravljajo nepremagljivo bolgarsko armado, katere junaštvo občuduje vse svet. Bolgarske žene pozivljajo vesleje, da naj preprečijo nadaljno prodiranje Turkov v Trakijo. Resolucija izraža končno željo po miru.

Nadaljni boji med Srbi in Bolgari.

Belgrad, 30. julija. Srbi so zavzeli vas Taparčik, 3 km od Vidina. Bolgari so poskusili zopet napade pri Vlasini in Streharju.

Grška in Turčija.

Carigrad, 30. julija. Posebni odposlanec Rešid beg je odpoval v Atene, da podpiše protokol o obnovitvi diplomatskih stikov med Turčijo in Grško.

Avstrijski delegat za določitev meje v Carigradu.

Carigrad, 30. julija. Sem je prišel avstrijski delegat za mednarodno komisijo, ki naj določi turško-bolgarsko mejo. Delegiran je major Fischer.

Srbske in grške zahteve.

Dunaj, 30. julija. Iz informiranega vira izvem: Srbski pogoji glede makedonskega ozemlja se bodo glasili v tem smislu, da naj pripade Srbiji ozemlje, ki leži zapadno Maleške planine, in bi naj meja šla ob Strumi do Gevgelija. Glede grških pogojev se širita dve verziji. Prva verzija pravi, da bo Grška zahtevala za se vse ozemlje, ki ga je osvojila grška armada. Druga verzija pa zatrjuje, da bo zahtevala Grška ozemlje, katerega vzhodna meja naj bo reka Mesta, tako, da bi Grški pripadli še mesti Nevrokop in Melnik, kjer bi se grška meja združila s srbsko.

Grški poraz.

Berolin, 30. julija. Tukajšnji listi priobčujejo brzojavno poročilo, da je bila grška armada pri Nevrokopu ob reki Karasu občutno poražena.

Boji med Grki in Bolgari.

Belgrad, 30. julija. Po oficijoznih zadržkih iz Aten nadaljujejo grške čete prodiranje proti bolgarski meji. Atene, 30. julija. Grške čete so zasedle Gumoldžino.

Državni zbor.

Dunaj, 30. julija. »Neues Wiener Tagblatt« piše: Kakor znano, naj bi se bil sklical državni zbor še v zadnjem tednu septembra. Najbrže pa ne bo obveljal ta termin, ker imajo Čehi očitno namen zaradi dogodkov na Češkem zavleči parlamentarno delo na Dunaju. Ker vlada pri Rusinih podobno razpoloženje, bo državni zbor sklican najbrže šele sredi oktobra, do katerega časa je pričakovati razjasnitve političnega položaja. Že v prvih dneh septembra se prične nova češko-nemška pravna pogajanja. Istočasno se bodo pričela tudi poljsko-rusinska pravna pogajanja. Če bi nastale nepričakovane politične komplikacije, bi se sklicanje državnega zbora še nekoliko zavleklo.

Komisariat na Češkem.

Praga, 30. julija. Predsednik upravne komisije grof Schönborn je naročil deželni uradom, da ne smejo več predložiti dosedanjim deželnim odborom aktov v podpis. Da bi ostali tedaj deželni odborniki v svoji službi, nima smisla.

Praga, 30. julija. Včerajšnje popularne demonstracije proti uvedbi komisije so trajale do 11. ponoči.

Dunaj, 30. julija. Dežela Češka dolguje nižjeavstrijskemu deželnemu odboru na odgonskih pristojbinah i. dr. 2½ milijona kron. Odplačila se niso nikdar izvršila. Nižjeavstrijski deželni odbor bo sedaj zahteval to vsoto od upravne komisije.

Praga, 30. julija. Pri zapriseženju članov upravne komisije je predsednik naglašal v svojem govoru, da ima komisija dolžnost baviti se samo s tekočimi zadevami. Delovanje komisije mora biti čisto stvarno in se mora izogniti vsakemu političnemu sporu. Komisija ni izraz stalne državne uprave, vsi člani pa so prišli v komisijo samo vsled zaupanja, ki je vživajo državni uradniki. Ena prvih dolžnosti komisije je brezpartijsko nepartisanost napram vsem strankam zlasti tudi v jezikovnem oziru. Širši krogi občinstva komisiji ne zaupajo, komisija pa si mora to zaupanje pridobiti. Predsednik je končno izrazil željo, da bi se na Češkem skoraj povrnilo normalne razmere.

Praga, 30. julija. Nemški poslanci razpuščenega češkega deželnega zbora so sklenili, da hočejo tvoriti permanentni odbor, ki naj bi imel naloge, da kontrolira odredbe upravne komisije tudi v slučajih, ki se ne tičejo denarnega prometa. V sliki, ki jo poudaja ta odbor o krizi, naglašajo, da je imenovanje komisije na Češkem sad nemške obstrukcije, kljub temu pa zavzema odbor stališče proti vladi. Nemcem namreč ni všeč sestava te komisije po ključu 5:3 ter zahtevajo, da veljaj pri vseh imenovanjih v deželni službi in pri vseh izdatkih ključ 6:4.

Praga, 30. julija. Zaprisega članov komisije se je izvršila včeraj ob 11. dopoldne. Ob 12. so se komisiji »sedstavlili deželni uradniki.

Praga, 30. julija. Češki deželni odborniki so izročili včeraj dopoldne namestniku knezu Thunu protest proti imenovanju upravne komisije, kar pomeni ustavolomstvo.

Praga, 30. julija. Češke stranke organizirajo gibanje proti novim deželnim davkom. V prvi vrsti naj se organizirajo gostilničarji in potem hišni posestniki, da odklonijo doklade na hišnonajemniški davek. Tudi se pripravljajo pritožba v velikem štilu na upravno sodišče.

Praga, 30. julija. »Samostalnost« priobčuje odprto pismo na poljedelskega ministra Zenkerja, v katerem ga pozivlja, da naj z ozirom na ustavolomne razmere na Češkem odstopi.

Praga, 30. julija. Praška okrajna bolnišnica blagajna, katere vodstvo je v rokah socialnih demokratov, si je dovolila šalo, da je vložila na magistrat dopis, v katerem imenuje upravno komisijo privatno podjetje, ki obstoja kot konkurenčno podjetje proti deželnemu odboru, vsled česar se morajo uradniki komisije zavarovati za slučaj obolenja. Blagajna prosi magistrat, da ji naznani, kdaj nastopijo v novi upravni komisiji zaposlene osebe svojo službo, da se more izvršiti uvrstitev v dotično kategorijo.

Praga, 30. julija. Češke stranke pozivljajo češka okrajna zastopstva, da naj ne korespondirajo z upravno komisijo.

Odlikovanje.

Dunaj, 30. julija. Cesar je podelil policijskemu svetniku Mihaelu Pertotu, ki je služboval pri deželni vladi kranjski, viteški križec Fran Josipovega reda.

Hrvaške zadeve.

Dunaj, 30. julija. Cesar je podelil baronu Skerleczu povodom njegovega imenovanja za kraljevega komisarja dostojanstvo tajnega svetnika.

Zagreb, 30. julija. V vladnih krogih se zatrjuje, da bo povabil komisar v kratkem zastopnike Starčevićeve, Frankove in seljaške stranke k sebi, da izve njih nazore o rešitvi krize.

Zagreb, 30. julija. Društvo žurnalistov je sklenilo poslati h komisarju odposlanstvo, ki naj zaprosi za odpravo preventivne cenzure. Deputacija pride danes h komisarju.

Zagreb, 30. julija. Na povabilo komisarja Skerleca so se odzvali člani hrvaško-srbske koalicije grof Kulmer, dr. Medaković, Dušan Popović, Gregor Tuškan in dr. Mažuranić. Konferenca, ki je bila zelo živahna, je trajala 2 in pol ure. Odločitev včeraj še ni padla. Baron Skerlec bo te dni nadaljeval pogajanja.

Zagreb, 30. julija. V konferenci s hrvaško-srbsko koalicijo se je razvila živahna diskusija o predpogojih za zopetno uveljavljenje ustave in zlasti glede železničarske pragmatike. Udeleženci so ostro kritizirali madžaronsko stranko in njenega voditelja.

Zagreb, 30. julija. Sekcijski šef Unkelhüsser je nastopil včeraj večtedenski dopust. Ker je nastopil tudi banski svetnik Jakšić svoj dopust, prevzame banski svetnik Fodorczy vodstvo sekcije notranjih zadev. Unkelhüsser se gotovo ne vrne več na svoje mesto, marveč bo imenovan za državnega tajnika v hrvaškem ministertvu.

Dogodki v Sarajevu.

Sarajevo, 30. julija. Podpredsednik sabora Bašagić je bil pri včerajšnjih izgredih težko ranjen. Mnogo oseb so oddali v bolnišnico.

Francoski senat.

Pariz, 30. julija. Senat je sprejel celi proračun z 223 proti 68 glasovom. Z istim razmerjem glasov je bila sprejeta tudi resolucija, ki izražajo sklep, da naj se v prihodni seji razpravlja o splošnem progresivnem dohodninskem davku.

Pariz, 30. julija. Vojni odsek senata je sprejel predloge glede triletno vojaške službe. Referentu se je naročilo, da izrecno izrazi željo komisije, da se številne nepravilnosti zakona korigirajo.

Angleška prekinila manevre vojne mornarice.

London, 30. julija. Nepričakovano so bili včeraj prekinjeni manevri angleške vojne mornarice. Ta vest je vzbudila splošno pozornost zlasti ker so bili tudi manevri na kopnem prekinjeni. Z napetostjo se pričakujejo pojasnila admiralitete.

Vstaja na Portugalskem.

Pariz, 30. julija. Kljub vsem demintem je potrjujejo vesti o vstaji v Lizboni. V Orenseju zatrjujejo voditelji monarhistov, da je bilo v Lizboni vse pripravljeno za izbruh revolucije. Tudi včeraj je prišlo do krvavih spopadov med prebivalstvom in vojaštvom. Na severu Portugalske se zbira monarhistična četa.

Društvena naznanila.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ opozarja gg. člane in prijatelje društva na izlet, ki ga priredi pevski odsek ob lepem vremenu v nedeljo, dne 3. avgusta v Kamniško Bistrico. Odhod iz Ljubljane ob 7. ure 32 minut do Kamnika, od tam z vozovi do Stranj in potem peš v Kamniško Bistrico, kjer bo za izletnike pripravljeno skupno kosilo. Dotičnike, ki se nameravajo izleta udeležiti, pa se še niso prijavili, prosimo, da to store najkasneje do jutri opoldne, da moremo glede voz in kosila potrebno ukreniti, ker na druge se ne bo moglo ozirati. Ker slovi Kamniška Bistrica vsled svoje romantične lege kot ena najprijetnejših in najlepših izletnih točk, posebno še, ker pot ni naporna, pričakujemo mnogobrojne udeležbe.

Sokolski dan v Mostah dne 3. avgusta. Moste so ona občina na Kranjskem, kjer sta se korupcija in terorizem uveljavila z največjo silo in brezobzirnostjo. Absolutizem današnje sistema v tlačen kranjski deželni vihti neusmiljeno svoj bič po plečih vsega poštenega življa v tem predmestju bele značajne Ljubljane. Vendar se mu ni posrečilo ukloniti vsega, še so ljudje tudi tam, ki nečesto priznati krivice za pravico in laži za resnico. Ti Spartanci slovenske napredne misli se zbirajo v močnem Sokolu in podružnici Ciril-Metodove družbe. Majhni sicer četi, a hrabri in junaški, delujeta vztrajno in neumorno za ohranitev in razširjanje misli naprednosti in svobode. V nedeljo, dne 3. avgusta pa hočejo javno pokazati uspeh svojega dela, uspeh in pomen jasne sokolske misli svojim soobčanom. In kaj naj Ljubljanci v nedeljo storimo? Čisto naravno, da ne bomo delali načrtov za druge izlete, nego pohitimo vsi do zadnjega k bratom Moščanom, da jim izrečemo priznanje in damo poguma za nadaljni boj. To je sveta dolžnost v resnici naprednih Ljubljancev. Tako bo ta dan ne le slavnosten dan za napredne Moščane, ampak tudi za Ljubljance. Na zdar!

»Sokol« v Mostah se svojemu članstvu in drugim priporoča za dobite in sveže cvetje. Vsaka malenkost se hvaležno sprejme. Dobitke in cvetje je oddajati bratu Novaku, predsedniku veselničnega odseka. Na zdar!

25letnica prostovoljnega gasilnega društva v Spodnji Šiški bo v nedeljo 3. avgusta t. l. Že zdaj opozarjamo vsa okoliška društva, pa tudi druga bratska društva, naj prihitijo v obilnem številu na to lepo slavnost ter izkažejo s tem šiškim gasilcem, kako znajo ceniti njihovo človekoljubno delo. Vabimo pa tudi drugo, dobro mislečo občinstvo, naj prihitijo ta dan v Šiško.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo. Berač iz Škofje Loke 15 K, nabral po različnih, beraču dostopnih prostorih od C. M. naklonjenih gospa, gospodičen in gospodov v Škofji Loki, Mat. Dolničar, kolodvorski restavrat v St. Petru na Krasu 10 K, mesto venca na krsto pokojne gospe Ivane Medica v St. Petru na Krasu, Mica in Janko Češnik v Ljubljani 10 K, mesto venca na krsto umrlemu prijatelju dr. Jos. Kušarju v Kranju, dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški v Ljubljani 10 K, dr. Hubert Souvan istotam 10 K mesto venca na krsto pokojnega dr. Jos. Kušarja v Kranju, gospa Marija pl. Bleiweis-Trsteniška 10 K mesto venca na krsto g. dr. Josip Kušarja v Kranju. Skupaj 65 kron.

Za srbske ranjence. Fran Medica v Mari (Trentino) 8 K, (darovali: gg. Giovanni Grisi-Mori 5 K, Gius. Vitt. Grisi-Mori 1 K, Bernardo Sani-Mori 1 K in Giuseppe Simonini-Mori 1 K), dr. Vek. Kukovec v Celju 10 K, Oton Ploj, c. kr. notar v Črnomlju 20 K, kot prispevek za sanitetni material namenjen v pomoč slovenskim zdravnikom na Balkanu, Ivan Hribar, ravnatelj banke »Slavije« v Ljubljani 50 K (priobčeno že med dnevnimi vestmi), Fran Abulner, nadofic. Mest. hranilnice ljubljanske 4 K, Ivan Tavčar, delavec pri g. Viktoriji Panholzer v Ljubljani daruje kot srečni dopustnik 5 K in Ivan Ogrin, veleposestnik na Laverici 10 kron. Skupaj 107 K.

Za Slov. planinsko društvo v Ljubljani. Mica in Janko Češnik v Ljubljani 10 K mesto venca na krsto umrlemu prijatelju dr. Jos. Kušarju v Kranju.

Za tel. društvo Sokol II. v Ljubljani. Odč. Anica Pogačnikova, modistinja v Ljubljani, Stari trg št. 28, vsled sodne poravnave 20 K.

Za Slov. Sokolsko zvezo, mesto venca na krsto pokojnega prijatelja g. dr. Josip Kušarja, odvetnika v Kranju i. s.: rodbina dr. Karl Trillerja, odvetnika v Ljubljani 25 K in rodbina dr. Edvarda Bretla, zobozdravnika v Ljubljani 12 K 50 v. Skupaj 37 K 50 v.

Za »Domovino«, mesto venca na krsto pokojnega prijatelja g. dr. Josip Kušarja, odvetnika v Kranju i. s.: rodbina dr. Karl Trillerja, odvetnika v Ljubljani 25 K in rodbina dr. Edvarda Bretla, zobozdravnika v Ljubljani 12 K 50 v. Skupaj 37 K 50 v.

Za Podružnico slov. plan. društva v Kranju. Odč. Jela Lozarjeva v Ljubljani (za Prešernovo kočjo) 10 K, mesto venca na krsto pokojnega prijatelja dr. Josip Kušarja, odvetnika v Kranju.

Zivelci nabiralci in darovalci!

Slovenci! Slovenci!
dne 10. avgusta t. l. 2537

Vsi na zlet
„Slovenske Sokolske Zveze“
povodom proslave 25 letnice
novomeškega „Sokola“
v Novo mesto!

Gospodarstvo.

— Postaja Jesenice na progi Št. Vid ob Glini-Trst c. kr. drž. žel. se razširi. Tozadevna gradbena dela, naprave in dobave se oddajo ponudbenim potem deloma proti pavšalu, deloma proti enotnim cenam in naknadni izmeri. Ponudbe so vložiti najkasneje do 20. avgusta 1913 do 12. opoldne pri c. kr. ravnateljstvu drž. železnice v Trstu. Podrobni podatki so razvidni iz ene prihodnjih številčk časopisov »Zentralanzeiger für das öffentliche Lieferungswesen«, österr. Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst, Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schifffahrt, »Laibacher Zeitung«, »Osservatore Triestino«, »Objavitelj Dalmatinski«. Kam je izginila. 20letna Lina Bonač je pred nekaj tedni odpotovala iz Ljubljane čez Pragarsko nekam na Ogrsko, da tam nastopi službo. Od tedaj ni nobenega glasu o njej. Dekle ima eno oko nekoliko pokvarjeno in se po tem lahko spozna. Če kdo kaj ve o tem dekletu, naj to nujno sporoči njenemu očetu Jakobu Bonaču v Rožni dolini št. 178.

Telovadno društvo „Sokol“, v Ljubljani, vabi svoje člane na izredni
občni zbor:
ki se vrši

v četrtek 31. t. m. ob 9. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma

DNEVNI RED:

- 1.) Volitev zveznega predsedstva.
- 2.) Slučajnosti.

Na zdar! Odbor.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani

Pogreba prezaslužnega bivšega našega podstaroste
br. dr. Josipa Kušarja
se udeleži naše društvo v kroju. Bratje, izkažite navdušenemu in neumornemu sokolskemu delavcu zadnjo čast v kar največjem številu.
Odpeljemo se v Kranj ob 3. uri 40 minut pop. Zbirališče na južnem kolodvoru ob 1/4 na 4.

Odbor.

Telovadno društvo „Sokol I“ v Ljubljani

vabi svoje člane, da se po možnosti udeleži pogreba za »Sokolstvo« velezaslužnega brata

dr. Josipa Kušarja

Pogreb se vrši v četrtek 31. julija o 5. uri popoldne v Kranju. Zbirališče ob 3. in 1/4. popoldne na južnem kolodvoru.

ODBOR.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 25. julija: Janez Mravlja, dninar, 27 let. — Franc Šavelj, rejenček, 7 mes.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni do mačega zdravila, katero se da tako mnogostansko porabiti, nego **„Mollo-ve francoske žganje in sol“**, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaze z njim, kadar koga trga, kako to zdravilo vpliva na mišice in živce krepljeno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 3.—. Po poštnem povzetju pošljite to zdravilo vsak dan lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni založnik, **Dunaj, Tuchlauben 9.** V zaloga po deželi je zahtevati izrecno **MOLL-ov** prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 33

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. julija 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913. . . za 50 kg 11.48
Pšenica za april 1914 . . . za 50 kg 12.05
Rž za oktober 1913 . . . za 50 kg 9.11
Oves za oktober 1913 . . . za 50 kg 8.27
Koruza za avgust 1913 . . . za 50 kg 8.08
Koruza za maj 1914 . . . za 50 kg 7.38

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji ežačni tlak 736 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	732.7	25.6	sl. jizah.	del. jasno
9. zv.	732.8	20.0	p. m. zah.	oblačno	
30.	7. zj.	733.9	15.5	sl. svzh.	soparno

Srednja večerajšnja temperatura 19.7° norm. 19.8°. Padavina v 24 urah 2.4 mm.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. ml., medicinal. vln., specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

5462 Spretni
inseriratni agenti
za v češkem jeziku izhajajoči industrijski reklamni časopis **„Háček“**. Ponudbe pod „Háček“ na anončno eksped. Ed. Braun Dunaj I. Rotenturmstr.

Stanovanje
obstoječe iz 3 (tudi 4 ali 2) sob, s kopalnico in pritliklami je oddati takoj ali pa za novembrov termin. Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2637

Tih družabnik
z 2000 K proti zavarovanju in zamenemu letnemu deležu dobička K 1000 se išče. 2655
Ponudbe pod „2655“ ua upr. „Sl. Nar.“

Resna ženitna ponudba.
Obrtnik in posestnik zemljišča, vdovec, 40 let star, z enim sinčkom, 7 let starim, se zeli poročiti z deklico izučeno v kmetijstvu in da bi imela veselje do gospodinjstva, 24—30 letstaro lahko tudi brez dote. Vdova s posestvom, brez otrok ni izključena. Ponudbe pod „Srečna bodočnost št. 2.0“, pošt. ležeča Ljubljana.

1995 Piva domača tovarna
omar za led
Simona Praprotnika
v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.
Prevezemajo se vsa v stavbo in pohištveno: mizarstvo spadajoča: dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.
Velika zaloga gostilniških okroglih miz.
Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne proste.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **balzam Rila** Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. **Kemeny, Košice I., Postfach 12/64 Ograko**

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje in drugih pritliklin se odda s septembrom ali oktobrom. Natančneje se izve v **Kuhnovi ulici šte. 23., pritličje.**

Hiša
s 3 lepimi stanovanji, 2 leti stara, z vodovodom in lepim vrtom ob periferiji, toda še v mestu Ljubljani, proti jugu ležeča se ugodno proda. — Eventuelno se zamenja za malo posestvo v okolici. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2514

„Sokol II“ išče 2602

stanovanje

obstoječe iz ene velike ali dveh manjših sob v šentjakobsko-trnovskem okraju. Ponudbe na dr. O. Fetičica, Gledališka ul. šte. 10. v Ljubljani.

agentov

na različnih krajih za prodajo „Svalina“. Za to stroko ni treba nobene posebne spretnosti. — **Gregor Prosen** v Lescah, Gorenjsko. 2641

Pozor! Pozor!
Vsled preselitve oddajam svojo dobro idočo

trgovino z meš. blagom

Treba je le nekaj tisoč kron drugo pa na obroke. Ker je bodočnost zasigurana, iščem samo resne in poštene kompetente. Trgovina se nahaja v bližini mesta Ljubljane in sicer na eni najbolj obljubljenih cest. Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Srečna bodočnost št. 3000/2584“.

Izjava.

Podpisani obžalujem in preključem kot neresnico, da bi gosp. **Janez Murgel**, posestnik na Gor. Kamencah, vzel kje kakšen železni drogin ga naprej prodal. Zahvaljujem se g. Murglu, da mi je brez tožbe odpustil.

GOR. KAMENCE, dne 29. jul. 1913.

Jože Mikec.

Učenec
(PIKOLO.)

s primerno šolsko izobrazbo se pod ugodnimi pogoji

takoj sprejme.

Naslov: 2684

Kavarna „Central“ v Ljubljani.

Išče se samostojna 2650

kuharica

za veletrgovsko hišo na deželi. Plača po dogovoru. Istotam se rabi tudi sobarica. Vstop takoj. — Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

prodajalna.
V lepem kraju na Gorenjskem se odda takoj v najem mnogo let obstoječa 2615

prodajalna.

Na haja se v bližini tovarne, kolodvora in tik drevne ceste. Več povedo Jarčevi dediči v Medvodah, Gorenjsko.

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

**iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani**

Prav dober klavir

(železna konstrukcija) se zaradi pomanjkanja prostora **proda prav poceni.**
Krakovska ulica šte. 19.

Želim kupiti za moj rudokop v
železnih

šine, vozičke

(Rollwagen),
tačke, (Schiebkarren), kovačnico,
(Feldschmiede), in pločevinasto prenosljivo kočjo, (transportable Blechhütte); **Gregor Prosen v Lescah, Gorenjsko.**

Pristen dober brinjevec

se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Lepo poletno stanovanje

v bližini Ljubljane
se takoj cenó odda.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

2 gospodični

iz boljših rodbin iščete za prihodnje
šolsko leto

lepo sobo s hrano.

Pogoj: prosta poraba glasovirja in po možnosti kopalna soba. — Pismene ponudbe pod
»Gospodinski tečaj šte. 2520«, na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.
Parna žaga SCAQUETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Za naše pisarne iščemo kontoristinj

ki zna nemško korespondenco, steno-grafijo in strojepisje. — Ponudbe z navedbami o znanju, zahtevi plače itd. na
Ajdovsko predilnico v Ajdovščini.

Priznana ena izmed najboljših naravnih
na ogljikovi kislini najbogatejših slatin je

Marijin vrelec.

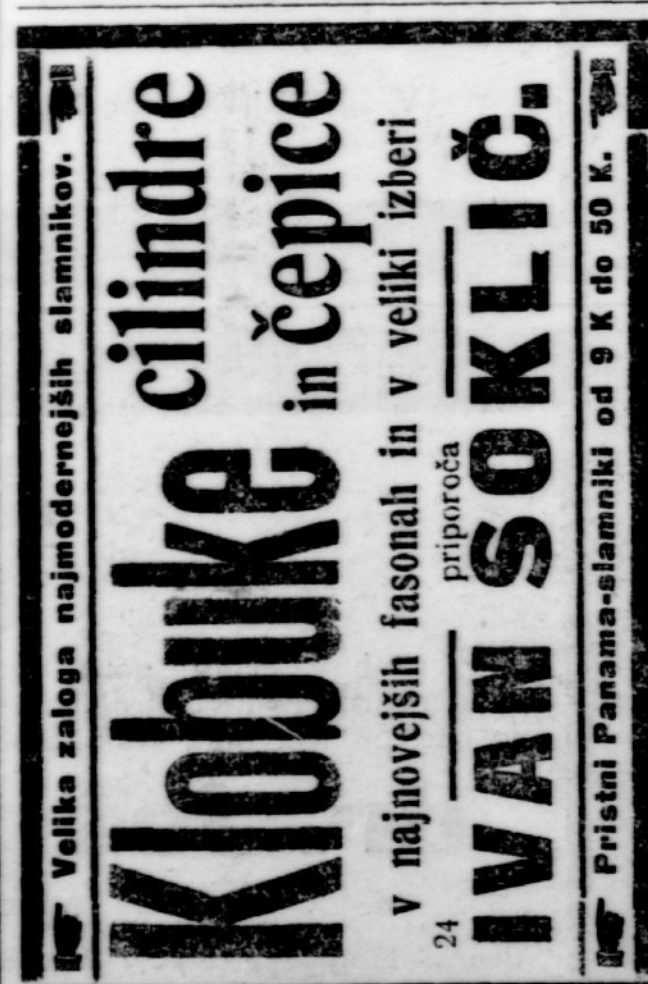
Po zdravniških izpovedbah učinkuje kot pitna in zdravilna voda proti želodčnim in črevesnim bolečinam kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljiv je za vsakogar, ki trpi na slabi prebavi in zaprtju. V dokaz izborne kakovosti je veliko število po-
:: hvalnih in priznanih pisem. ::

Glavna zaloga:
tvrdka Leskovic & Meden
v Ljubljani, Jurčičev trg št. 1.

Najboljša in najzdravejša barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebešine itd.

4 mlade lovske pse

proda Alojzij Ceh, gostilničar,
Rožna dolina pri Ljubljani.

Trgovska oprava

(za špecerijsko trgovino) skoro popolnoma nova (ker le kratek čas rabljena)
se takoj proda.
Več se izve pri tvrdki
A. Krisper, Ljubljana, Mestni trg.

Renomirana pivovarna

išče zastopnika

za Idrijo in okolico ter Dolenjsko pod zelo ugodnimi pogoji. Gostilničarji z dobrimi vezami in prostorom za ledenico imajo prednost. — Ponudbe pod
»Stalen zaslužek“ na uprav-
:: ništvo »Slovenskega Naroda«. ::

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.
Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem, izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava.

Od dobrega najboljši! je še vedno izvorni Singerjev šivalni stroj

Dobi se samo
v naših pro-
dajalnah s ta-
kim izveskom

in s to
var-
stveno
znamko

Ljubljana, Sv. Petra c. 4,
Novo mesto, hiša lekarja
Bergman,
Kranj, Glavni trg 119 in
Kočevje, Glavni trg 79
ali pa po naših potnikih.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani
naznanja, da se s 1. avgustom t. l.

preseli v Šelenburgovo ulico šte. 4.

v pisarniške prostore spedičjskega podjetja g. Fran Uherja.

Ker bo pisarna v jako prometni ulici se bodo stanovanja in lokali lahko oddajali. Hišne gospodarje opozorimo, da se prazna stanovanja pravočasno naznanijo

Uradne ure so od 8—12 dopoldne in od 3—7 popoldne.
Odbor.

PRVO KRANJSKO PODJETJE

za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina ročnih del

J. Repše & I. Jeršek

Ljubljana — Kongresni trg št. 5 — Ljubljana.
Zaradi velike zaloge se pričeta dela prodajajo po tvorniških cenah. Izvrševanje društvenih zastav in trakov ter vseh cerkvenih paramentov. Belo vezenje in predtiskarija. Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon
Pod Trančo.

Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Okusno delo in zmerne cene
Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 1.000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.